

ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं चण्डिका देव्यै शांताय नमः

ASHA ARCHIVES

आशा अक्षरकाथि

१२१

ASHA ARCHIVES

ॐ नमः चण्डिकाय नमः ॥ ॐ नमः श्रीचण्डिका सप्तमति प्रथमचरि
त्रस्य बुद्धा नृपिर्गायत्रिचन्दो महा कालि देवता तंदजाशक्तिः रक्तदं
तिकाविजं नमिस्तु श्रीमहाकालि प्रीत्यर्थे जपे विनी योगः ॥ मार्कण्डे
उवाचः ॥ सावर्णि सूर्योत्तमो यो मनुक थ्यते ह्यम ॥ त्रिशामय तदुत्पत्ति

विलसंगदतो मम माहमाया तुभावेन यथा मंथ तराधिप ॥ सवभ्रव महाभा
सावर्णि तत्र यो रवे स्वाद्ये चिबेत्तरे पूर्वचैत्रवंशसमूह्य व सुरोद्योतामराजाभ
त्तममे क्षितिमण्ड ले तस्यपाल यत मम क प्रजापुत्रा शिवैरमात्र वभ्रुवु
मत्रवो भूपा कोलाविद्ध मित्रस्तदा तस्य तैर भव व्युद्ध मतिप्रवल डंडिनः

२॥
२॥

सूतेरपि सते रूजे कोलाविद्धं मिभिर्जितं ॥ ५ ॥ तत स्वपुरमायातो निजदेशाधिपोभ
वर ॥ आक्रांत स्वमहाभागे जे जदा प्रवलारिभि ॥ ६ ॥ कामान्वेवलिभि दुष्टे दुर्व
लम्यदुरात्मभि ॥ कोषेवलं चपं हतं तत्रापि सोपुरे तत ॥ ७ ॥ ततो मृगया व्याजेन
हत स्वायक समभूयति ॥ यकाकि हयमान्दहें जगामा हतं वतम ॥ ८ ॥ सतः

५
२

त्रात्ममभद्राक्षी दिजवर्य स्पमेधस ॥ प्रशांत स्वादा कीर्ण मुनि शिष्योप
शोभितं ॥ ९ ॥ तस्यौ कंचित्सकालं च मुनितां तेन सतृकत ॥ इतश्चेतश्च वि
चरं तस्मिन्मुनिवराश्रमे ॥ १० ॥ सोचिंतयत्तदा तत्र ममत्वाकृष्टचेतन ॥ मन्मू
र्वेपालितं पूर्वं मया हितं पुरं हितत् ॥ ११ ॥ मन्मूमेमेरसद्धुते धर्मतपालते

चं ॥
२ ॥

नवा नजानेस प्रधानो मे सुरो हस्ति सदा मद ॥ १२ ॥ समवेरि वशं यांतं वाभो
गा नुपलप्सते ॥ ये समानु गतानित्यं प्रसाधन भोजने ॥ १३ ॥ अनुवृत्तिं कुर्वंत
द्य कुर्वन्त्यस्य महिभूतम् ॥ असंख्यं यमिलिप्ते कुर्वन्दि सततं वयम् ॥ १४
॥ संचितं लेति दुखेन क्षयं कीदृशमिष्यति ॥ यतश्चात्तु सततं चिन्तया माः

लि
२

समाधिर्न ॥ १५ ॥ तत्र विशा समाभ्यासे वैश्यमेकं ददर्श ॥ स पृष्ठे तत्र कस्य भो हे
तुश्चागमते त्रक ॥ १६ ॥ समो कश्च कस्मात्वं दुर्मता इवलक्षसे ॥ इत्याकर्ण्य व
चस्तस्य भूपते प्रणयोदित ॥ १७ ॥ प्रत्युवाच सतं वैश्य प्रश्रया वत तो नृपं वै
श्य उवाच ॥ समाधिर्नाम वैश्यो हं मुत्पन्नो धनिनां कुले ॥ पुत्रदारे निर्दलश्च

च ॥
४ ॥

घनलोदशाधुमि ॥ १८ ॥ विहितस्वजनैर्दारे पुत्रैरादायमेधनम् वनमभ्यां
गतोदुखितिरस्तश्चाप्रबंधुमि ॥ १९ ॥ सोलनवे श्रीपुत्राणां कुशलाकुश
लात्मीकां ॥ इह निस्वजनां च दाराणां चात्र शस्थिता ॥ २० ॥ किंतु तेषां ग
हेक्षेम मद्येम किंतु सा प्रतं ॥ कथं ते किंतु सदृता दुहन्ता किंतु मे सुतां ॥ २१ ॥ रा

लि
४

जैवाच ॥ ॥ यो रस्तो भवां लुधै पुत्र दारादिभिर्धनैः तेषु किं भवतस्त्रेह म
नुबंधातिमात्रमम् ॥ २२ ॥ वैश्वे उवाच ॥ यवमेत द्यथा प्राह भवानस्मद्भूतं
वच ॥ किं करोमि न बंधाति मम त्रिष्टुतां मम ॥ २३ ॥ वैसं त्यजे पितृस्त्रेहं धनं
लुधैर्निराकृत ॥ पतिस्वजनहार्दं च हार्दितेषो वमेमन ॥ २४ ॥ किं मेतन्नाभी

॥ चं ॥

॥ ५ ॥

जातामिजातेनपि महासते यत्नेमप्रवतंचिंत्तविगुणेष्वपिवंधुषु ॥ २५ ॥
तेषां कृते मेति स्वासा दोर्मनस्य च जायते करोमि किं यं न मत्तोष्वपि नितु नि
ष्टं ॥ २६ ॥ मार्कण्डे उवाच ॥ ततस्तौ सहितौ विप्र तं मुनि समुपस्थितौ
समाधिर्जा मवेक्ष्यो सो स च पार्थि स नम ॥ २७ ॥ कृत्यानुतौ यथा न्यायं यथा

लिउ
५

हंते न संविदं उपविष्टौ कथाकाश्चिच्चक्रुर्वैश्वपार्थिवौ ॥ २८ ॥ राजोवाच ॥
भागवंत्वां महप्रहृमिच्छामेकं वदस्व तत्तदुखाय यन्मे मनसस्वचिन्तायत
तां म्विका ॥ २९ ॥ ममत्वं गत राजस्य राज्यागेष्वो खिलेष्वपि ज्ञाततोपि य

॥ चं ॥

थाज्ञस्य किं मेतन्मुनिमन्नमं ॥ २० ॥ अयंचति कृतं पुनैर्दोरे भृत्यैस्तथोहिते

॥ इ ॥

स्य जनेन च संत्यक्तं सेषु हार्दिनथाप्यति ॥ २१ ॥ यवमेव तथा हंच द्वाव

पत्यं न दुखितौ दृष्ट्वा दोषेऽपि विषये समत्वा कृष्टमात्मनो ॥ २२ ॥ तत्किमेतन्न

रिड

दं

हाभागयन्मोहो ज्ञातिनापि समास्य च भवन्नेषां विवेकां धस्य मूढता ॥ २३ ॥

॥ अयिरुवाच ॥ ज्ञातमस्ति समस्तस्य जंतोर्विषये गोचरे विषयश्च मह

भागयाति श्रैव पृथक् पृथक् ॥ २४ ॥ दिवांधाशाणित कचीत् दाता वधु

॥ च ॥

॥ ७ ॥

स तथा परे किंचिद्विवातथा रात्रौ प्राणिनस्तुल्यदृश्यः ॥ ३५ ॥ ज्ञात्रीतो मनु-
जा सत्त्वं किंतु ते न हि केवलं यतो हि ज्ञात्री त सर्वे पशुपक्षिमृगादयः ॥ ३६ ॥
ज्ञातं च तन्मनुष्याणां यन्नेवा मृगपक्षिणां मनुष्याणां च यन्नेषां तुल्यमस्य

॥ ७ ॥

तथोभयो ॥ ३७ ॥ ज्ञात्रीपि सति पश्येता त्वतंगच्छा वचं चुषु कण मोक्षादतां
मेहाहारी इमा ता नपि क्षुधा ॥ ३८ ॥ मानुषा मनुजा व्याघ्र सामिलाखा मुतां
त्यति लोभात्पशुपकाराय तन्वंते किं न पश्यसि ॥ ३९ ॥ तथापि मम ताव

॥ चं ॥

॥ १ ॥

त्रैमोहगर्तेतिपातिते ॥ माहामाया प्रभावेन सन्सारस्थितिकारिण ॥ ४० ॥

तन्नात्रविस्मयोकार्यो योगेतिद्याजगन्त्यते ॥ महामाया हरेश्चैखांतया
संभो ह्यतेजगत् ॥ ४१ ॥ ज्ञातिनां मपि चेतांसि देवि भगवति हीमा ॥ वला

लिङ्

८

दाहलक्ष्म मोहाय महामाया प्रयच्छति ॥ ४२ ॥ तया विमृज्यते विश्वं जगदेश्च
चराचरं ॥ सैखां प्रसन्नावरदानृणां भवति मुक्तय ॥ ४३ ॥ सा विद्या परमा
मुक्तेर्हेतु भूता सनातनि ॥ संसारबंधहेतुश्च सैव सर्वेश्वरेश्वरि ॥ ४४ ॥

॥ चं ॥

॥ ६ ॥

रात्रोवाच ॥ भगवन्काहिसादेवेमहामायेतियांभवान् । वदितिकथमु
त्यन्नासाकर्मास्याश्चकंद्विजः ॥ ४५ ॥ यत्प्रभावाचसादेवियत्तरुषायदुद्रवा
तत्सर्वश्रोतुमिच्छामित्वनोब्रह्मविदांवरः ॥ ४६ ॥ ऋषिरुवाच ॥ त्रिमेव

सि
२

साजगत्सूक्तिं सयासर्वमिदं जगत् । तथापितत्समुत्पत्तिर्वद्गुधाश्रयतांमम ॥ ४७ ॥
देवानां कार्यमिद्वर्धमाविर्भवतिसायदा । उत्पन्नेतितदालोके सान्नित्याप्यवि
धीयते ॥ ४८ ॥ योगनिद्रायदाविष्णुर्जगत्पे कार्णवीकृते । आश्रित्यशेषमभ

चं॥

१०॥

जन्मलयांते भगवान्प्रभु ॥ ४९ ॥ तदा द्वावसुरौ द्यौरौ विख्यातौ मधुकेटभौ वि
ष्णुकर्णमलोद्भूतौ हंतुवन्माणा मुच्यतौ ॥ ५० ॥ सनाभिकमले विष्णुस्थितौ ब्रः
ह्मा प्रजापतिं दृष्ट्वा तावसुरौ चोग्रौ प्रमुपचजता दनः ॥ ५१ ॥ तुष्टावयोगति

श्रि
१०

शंतामेकाग्रहृदयस्थितं विवोक्षनार्थाय हरेर्हरिनेत्रकृतालयम् ॥ ५२ ॥ ब्रह्मो
वाचः ॥ विश्वेश्वरिं जगद्धात्री स्थितिं संहारकारिणिं ज्योमिति शभा वनिं विः
ह्मोरनुलेतेजस ॥ ५३ ॥ त्वस्वाहा त्वस्वधा त्वं हि वषट्कारस्वरालिका स्वधा त्व

चं ॥

॥ ११ ॥

मक्षरेति त्रिधा मात्रात्मिका स्थिताः ॥ ५४ ॥ अर्द्धमात्रा स्थिता त्रित्वाया
दुचार्या विशेषतः ॥ त्वमेव संध्यामा वित्री त्वं देवी जनति परा ॥ ५५ ॥ त्वं
यैव धार्यते विश्वं त्वं ये न त्मुज्यते जगत् ॥ त्वं ये न त्याल्पते देवि स्वमस्यं

शिः

११

ते च सर्वदा ॥ ५६ ॥ विसृष्टौ सृष्टि रूपा त्वं स्थिति रूपा च पालने ॥ तथा संह
ति रूपा ते जगतोऽस्य जगत्स्ये ॥ ५७ ॥ महाविद्या महामाया महामेधा महा
स्मृतिः महामोहान्च भगवति महादेवी महासुरि ॥ ५८ ॥ प्रकृति स्त्वंः

॥ चं ॥

॥ १२ ॥

च सर्वस्य गुणत्रयविभाविनि ॥ कालरात्रिं महारात्रिं मोहरात्रिं श्वदरु
ण ॥ ५६ ॥ त्वं श्री त्वं मिश्वरि त्वं हि त्वं बुद्धिर्वोधलक्षणं ॥ लज्जा युष्टिस्तथा
स्तुष्टि त्वं शान्ति शान्तिरेव च ॥ खड्गिनि शूलिनि घोरा गदिनी चक्रिणी तथा

॥ एडी ॥

॥ १२ ॥

शंखिनि चापिणि वाण भुभुंडी परिघायुधा ॥ ६१ ॥ सौम्या सौम्य नराशे
वं सौम्येभ्यस्त्वं निमुदरि ॥ परा पराणां परमा त्वं मेव परमेश्वरि ॥ ६२ ॥ य
च्च किंचित्क्वचिदमुमदशाब्दविलासिके ॥ तस्य सर्वस्य याशक्ति सा

॥ चं ॥

॥ १३ ॥

त्वं किं कृत्यते तदा ॥ ६३ ॥ जया त्वया जगत्त्रये जगत्पाता नियो जगत्
सोऽपि त्रिंदा वसंतो न कस्त्यं सोऽनुमिहेश्वर ॥ ६४ ॥ विष्णु शरिरगुहण मह
मिमांसा यवच ॥ कारिता मे यतो न कस्त्यं कस्त्यं तुं शक्तिमां भवेत् ॥ ६५ ॥ सा

ॐ

१३

त्वं मिथं प्रभावे स्वरुदोरे देवि संस्तुता ॥ मोहय नो दुराधर्षा वसुरो मधुके
लो ॥ ६६ ॥ प्रभो वंच जगत्त्वा मित्री यता मच्युता लघु ॥ बोधश्च क्रियता म
स्पहंतु मे तो महा सुरो ॥ ६७ ॥ नमिहेश्वर ॥ ॥ यवंस्तुता तदा देवी तामसी

॥ चं ॥

॥ १४ ॥

तत्र वेधसा विह्वोषवोधतार्थयति हनु मधुकैठभौ ॥ ६८ ॥ तेनास्पतामिः
कावाङ्गहृदये मयस्तथोरसः तिगर्भदर्शने तस्थौ ब्रह्मणो व्यक्तजन्मनः ॥
॥ ६९ ॥ उन्नस्थौ च जगतां तथं स्या मुक्तोजनार्दनं यकार्णवे हि शयता

॥ डि ॥

॥ १४ ॥

तत सदृशो न्तो ॥ ७० ॥ मधुकैठभौ दुरात्मा तावति वीर्यपराक्रमा क्रोध
रक्तभण्णवंतु ब्रह्माणं जनि तोद्यमो ॥ ७१ ॥ समुत्थाय ततस्ताभ्यां युयु
धे भगवात् हरिः पंचवर्ष सहस्राणि वाङ्मय हरणे विभु ॥ ७२ ॥ तावप्य

चं ॥
१५ ॥

त्रिवलोकमत्रो महामाया विमोहितो ॥ उत्तवंन्नो वरोऽस्मन्नो विद्यतामिति के
शवं ॥ ७३ ॥ भगवानौवाच ॥ भवेतामद्यमनुष्टोममवधायुभावापि किं
मन्त्रेव वरणात्रयतावद्विदुस्तं मया ॥ ७४ ॥ ऋषिरुवाच ॥ वंचिताभ्यामिति

श्री
१५

तदा सर्वमाणमयं जगत् ॥ विलोक्य ताभ्यां गदितो भगवान्कमलेक्षणां ॥ ७५ ॥
पितो मत्तव युद्धे तश्चाद्यस्त्वं मृत्युरावयो ॥ आवाजहि त्रयत्रोर्वी मलिले
न परिपुता ॥ ७६ ॥ ऋषिरुवाच ॥ तथेत्युक्ता भगवता शंखचक्रगदाभ

॥ चं ॥
॥ १६ ॥

ता कृत्वा च क्रेण वैर्द्धिं न जघने शिरसी तयो ॥ ७७ ॥ यवमेख समुत्पन्नो वा
सृणा समुत्ता स्वयम् प्रभाव मस्या देव्या स्म भूय शृणु वदामिते ॥ ७८ ॥
श्रुति मार्कण्डे पुराण सार्वभौम के मन्वन्तर देवि महात्म्ये मधूके भवधः ॥ १ ॥

॥ डि ॥
॥ १६ ॥

॥ ॐ क्लीं कूं फट् स्वाहा ॥ १०८ ॥ ऋषिरुवाच ॥ देवा सुर मधु युद्धं पूर्णं म
दशानं पुरा ॥ महिषे सुराणा मधिषे देवातां च पुरंन्दरे ॥ १ ॥ तत्रा सुरेर्माहाविथै
देवसैव यराजितं ॥ जित्वा च सकलान् देवा निन्दो भूम्न हिवा सुर ॥ २ ॥ ततः प

॥ चं ॥

॥ ७ ॥

राजिता देवाय मयोनि प्रजापतिं ॥ पुरस्कृत्य गतास्तत्र यत्रेशागरुडध्वजो ॥ ३ ॥
यथावृत्तं तयोद्धमहिखासुरचेष्टितं ॥ त्रिदशाकथयामासु देवाभिभवविस्तरं ॥
॥ ४ ॥ सूर्येन्द्राग्निलेन्दूनां ये मम्यवरुणस्य च ॥ क्रतुर्वाचाधिकारान्सम्यये

॥ लि ॥

॥ ७ ॥

मेवाधितिष्टति ॥ ५ ॥ स्वर्गातिराकृता सर्वे ते तदेव गणा भुवि ॥ विचिरन्ति य
थामर्त्या महिखेतदुरात्मता ॥ ६ ॥ एतच्च कथितं सर्वममरारि विचेष्टितं ॥ शरं
गान्धुषं न्नास्मोवधस्तस्य विचिन्त्यतां ॥ ७ ॥ इत्थं तीक्ष्णं देवानां वचांसि म

चं ॥
॥ १८ ॥

धुमुदत्र ॥ चकार कोपसंभुश्च भूकूटिकुटिलागतौ ॥ ८ ॥ ततोति कोपपूर्णस्य
चक्रीणो वदतां तत ॥ त्रिश्चक्रासमहं तेजो ब्रह्मण शंकरस्य च ॥ ९ ॥ ॐ न्ये-
खांचैव देवातां शक्रादितां शरिरतां ॥ त्रिगातं मुमहं तेजसं तैसां सप्तमगच्छ

॥ १८ ॥

त ॥ १० ॥ अतिवतेजसः कूटज्वलन्तमिव पर्वतं ॥ ददयुस्ते सुरास्तत्रं ज्वाला व्या-
प्रदिगं नरं ॥ ११ ॥ अतुलन्तत्र तं तेजसं सर्वदेवशरिरजं ॥ यकस्थं तदभून्नारि-
व्याप्तलोकत्रयं चिरवा ॥ १२ ॥ यदभूच्छां भवं तेजसं तेनाजायत तन्मुखा ॥

॥ चं ॥
॥ १६ ॥

याम्येतच्चा भवन्केशा वारु वो विष्णु तेजसा ॥ १३ ॥ सोम्येतस्सतयोर्युगं म
ध्यचैन्द्रेण चाभवत् ॥ वारुणेन च जंघोरु नितम्ब स्तेजसा भूव ॥ १४ ॥ द्र
क्ष्यमाण स्तेजसा पादौ तदंगुल्योर्क्तेजसा ॥ वसूतां च कशंगुल्य कौवेरेण च

॥ श्री ॥
॥ १३ ॥

तामिका ॥ १५ ॥ तस्मात्तु दंता संभूता प्रजापते न ते जसा न यत्र त्रितयं ज
ज्ञे तथा पावक ते जसा ॥ १६ ॥ भ्रुवौ च संधयौ स्ते जश्रवणा वत्रिलसे
च ॥ अत्रां चैव देवातां संभवस्ते जसां शिवा ॥ १७ ॥ तत स्मृत देवातां ते

॥ २० ॥

॥ २० ॥

जोरासिशमुद्रवां ॥ तां विलोका मुदं प्राप्नु रमरा महिषार्दिता ॥ १८ ॥ ततो देव
ददुस्तस्यै त्वातिस्वात्पायुधातिच ॥ शूलं शूलादिनि कृष्य ददौ तस्यै पिता क
धृक् ॥ १९ ॥ चक्रं च दत्तवां कृष्णार्धे यत्नेन जात शंखे च वरुण शक्तिं द
धु

॥ २० ॥

॥ २० ॥

दोतस्यै कृतासनं ॥ २० ॥ मारुतो दं जवांश्चापं वाणपुरा तथेयुधी वज्रमिदं स
मुत्पाद्य कुलिशादमराक्षिप ॥ २१ ॥ ददौ तस्यै सहस्राक्षो घण्टा मौरवताङ्गजा
त ॥ कालङ्गदयमोङ्गं याशं चामुपतिर्ददौ ॥ २२ ॥ यजापतिश्चाक्षमा

॥ चं ॥

॥ २१ ॥

लाददौवलाकमण्डलुं समस्तरोमकूपेषु निजरस्मिन्दिवाकर ॥ २३ ॥
कालश्च वृत्तवान् खड्गं तस्यै चर्मचरिर्मलं क्षिरोदश्चामलं हारं मज
रेचतथा म्वरे ॥ २४ ॥ चूडामणि तथा दिव्यं कुण्डले कटकाणि च आर्द्र

॥ डि ॥

॥ २१ ॥

मंडा तथा श्रुभं केयूरा न्मर्ववाङ्गयु ॥ २५ ॥ नूपुरौ विमलो तदङ्गैवेयक
मनुत्तमं अंगुलियकरत्नाणि समस्ता स्त्रंगुलियुच ॥ २६ ॥ विश्वकर्मा
ददौ तस्यै परश्चरिर्माणि ॥ आस्त्राण्येते कुरुवाणि तथा भेषं च दंश

॥ चं ॥

॥ २१ ॥

तं ॥ २१ ॥ अत्वातपंकजाम्बालात् शिरश्चुरभिचापरात् ॥ अददज्जलधिसा
स्ये पंकजं चातिशोभता ॥ २८ ॥ हिमवान्वाहनं सिंहं रत्नात्रिविविधात्रिच ॥ द
शवशूतं सुरया पात्रपात्रंधनाधिप ॥ २६ ॥ शैखरं सर्वज्ञागोशो महामणिवि

॥ डि ॥

॥ २२ ॥

भूषितं ॥ नागहारं दडौतस्यै धनययुथिवीमिमां ॥ ३० ॥ अनेरपि सुरैर्देवीभू
षणैरायुधैस्तथा ॥ समानिता न तादोच्चै सादृशसंमुकुर्मुकु ॥ ३१ ॥ तस्याता
देनघोरेण कृष्णमापूरितं तम ॥ अमायतातिमहंता प्रतिमब्दो महानभूत ॥

॥ चै ॥

॥ २३ ॥

॥ २२ ॥ बुधुमुसकलालोका समुद्राश्चकंपिरे चचालवसुधान्वेलु स
कालश्चमहीधरा ॥ २३ ॥ जयेतिदेवाश्चमुदातामृचुसिंहवाहिनी तुष्टु
मुत्तयश्चैतां भक्तिनशात्ममूर्तय ॥ २४ ॥ दृष्ट्वा समस्तमंक्षुर्द्वित्रैलोक्यमम

॥ डि ॥
॥ २३ ॥

राय सन्नद्धाखिलसैत्यास्ते समुत्तम्युरुदायुधा ॥ २५ ॥ आ किमेतदिति
क्रोधा दाभाष्यमहिषासुरा अभधावततंशब्द मशेषैर सुरैर्वृत ॥ २६ ॥ स
ददर्शततो देवी व्याप्तलोकत्रयां त्विषा यादाक्रान्ता ततभुवं किरिगेल्ति

च ॥

२४ ॥

खितांवरं ॥ ३७ ॥ क्षोभिताशेषयातातां धनुर्ज्यात्रि स्वतेततां दिशोभू
जसहस्रेण समन्ताद्यापसंज्ञितां ॥ ३८ ॥ ततः प्रववृते युद्धं तथा देव्या सुर
दिखा अस्त्रास्त्रैर्वज्रधा मूर्तै रादिपितदिगन्तर ॥ ३९ ॥ महिखा सुरसे

॥ डि ॥

॥ २४ ॥

नात्रिश्चि क्षुराख्यो महासुर युयुद्धेश्वरश्चात्रै श्वतुरंगवलां वित ॥ ४० ॥
रथानामयुतैः मद्भि रुदग्राख्यो महासुर अयुधतायुतानां च सहस्रेणः
महाहनु ॥ ४१ ॥ यंचाश्विश्चतियुतौ रसिलो मां माहासुर अयुतानां श

चं ॥

॥ २५ ॥

नैः शङ्खिर्वायलो युयुधेः ॥ ४२ ॥ गजवाजि सहस्रधैर्ये रणे कै रुद्रदर्शनैः ॥
उग्रस्य उग्रवीर्यश्च त्रिनेत्रश्च महाबल ॥ ४३ ॥ कराश्च तथा ताम्रो ह्यधंका
रमहासुरा ॥ वृत्तारथातां कोट्याश्च युधत्तस्मिन् युद्धे त ॥ ४४ ॥ वृत्तकालो रथा

॥ २५ ॥

यु२

तां च शेषचाशतायुते ॥ युयुधेसंयुगे तत्र रथातां परिवारितं ॥ ४५ ॥ अंग्रेच
तत्र युत्तयो रथमागह्यैर्वृत्ता ॥ युयुधसंगे देव्या सह तत्र महासुरा ॥ ४६ ॥
कोटिकोटि सहस्रसुरथातां दंतिनां तथा ॥ हयातां च वृत्तो युद्धे तत्राभून्महिषा

चं ॥
२६ ॥

सुर ॥ ४७ ॥ तौ मलैर्भिन्दिपालैश्च शक्तिभिर्मुमलैस्तथा युयुधुसंयुगे देवा
स्वर्गे परमुपदिमै ॥ ४८ ॥ केचिच्चिधुपुशक्ति केचित्पाशांस्तथा परे दे
वीस्वर्गप्रहारेस्तु तताहं तु प्रचक्रमु ॥ ४९ ॥ सापि देवी ततस्तानि शस्त्राण्यस्त्रा

शि
२६

णिचण्डिकां लिलयैव प्रचिह्ने दन्ति जशस्त्रास्त्रवर्षिणि ॥ ५० ॥ अता यस्त
तता देवी स्त्रयमाता सुरर्षिभिः सुमोचा सुरदेहं शुशस्त्राण्यस्त्राणि चेश्वरी ॥
॥ ५१ ॥ शोपिकुञ्जाधुन शगे देव्या वाहन के शरि च चार सुरमै मे सुवताधि

॥ चं ॥

॥ ४ ॥

वक्रताशनं ॥ ५२ ॥ निश्वाशां सुमुच्यं श्वयुद्धाता तारणचिकां तयवसंदे
शंभूता गणाशता सहस्रस ॥ ५३ ॥ युयुधुस्ते परशुभिर्भिर्दिपालासिपदिमै
त्राशयत्तो सुरगणात् देविशक्त्युपवृहिता ॥ ५४ ॥ अवाद्यन्नपठहात्रग

लि

॥ ४ ॥

णा शंखांस्तथापरे स्मृदंगाश्च तथैवांते तास्मत्तयुद्धमहोत्सवे ॥ ५५ ॥ ततो
देवी त्रिशूलेन गदया शक्तिवृष्टिभिर्गवद्गादिभिश्च शतशो त्रिजघात
महासुरात् ॥ ५६ ॥ पातयामास चैवात्मात् घण्टा स्वतविमोहितात् अशु

॥ चं ॥

॥ २८ ॥

रात्रभुविपाशेन वधाचात्यानकर्मयत् ॥ ५७ ॥ केचिद्विधाकृतास्तीक्ष्णोऽव
पातस्तथापरे विषोयितात्रिपातेन गदयाभुविशेरते ॥ ५८ ॥ वेमुश्च केचिदू
रं मुशलेन भृशं हता केचिन्निपातिता भूमौ भिन्ना मुलेन वक्षसि ॥ ५९ ॥ नि

शि

२८

रंतरा शराद्येन कृता केचिन्द्रणाजिरे श्येता नु कारिण प्राणा मुमुक्षुस्त्रिदशा
र्द्धता ॥ ६० ॥ केषांचिद्वाहवश्चिन्नाश्चिन्नगृवास्तथापरे शिरांसिपेतुरभ्ये
मत्प्रभ्राविदारिता ॥ ६१ ॥ विच्छिन्नजघास्त्यपरे पेतुर्द्व्यां महासुरा स्फ

॥ चं ॥

॥ २२ ॥

वासिचरणा केचिदेवादिधारुता ॥ ६२ ॥ द्विजोपि चान्यशिरसि पतिता पुन
रुस्थिता कभन्धा युयुधुदेवा गृहितपरमायुधा ॥ ६३ ॥ तत्तु शुभा फरेतत्रं युद्धे तु
म्यलया श्रिता कभन्धाश्चिन्नशिरसः खड्गशक्त्युद्दिषाण्य ॥ ६४ ॥ तिष्ठतिष्ठेति

ति
२२

भासं नो देवान्महासुरा ॥ तिष्ठतिष्ठेति चैवोक्ता देवायुमुधिरेमृधे ॥ ६५ ॥ य
तिनैरथतागाश्चै रसुश्चैव वसुंधरा ॥ आगम्यासा भवं नन्नं यत्राभूत्समहारणं ॥ ६६ ॥
शो नितौ दामहातयः सद्यस्तत्र विमुमुदु ॥ मधेचासुरशैत्यस्य वारणासुरवाजी

॥ च ॥

॥ १० ॥

नां ॥ ६५ ॥ क्षणेनैतन्महाशैत्यं ममुराणां तथा चिकां ॥ त्रितयक्षयं यथा वक्रिः सृणु
दाहसहस्रचयं ॥ ६६ ॥ मयसिंहो महाताद मुत्तं जन्धुतकेशर ॥ शरिरेभ्यो मरादि
णां ममुनिवविचिचति ॥ ६७ ॥ देव्यागणे श्वतस्तत्रं कृतं युद्धं तथा सुरैः यथैवां

॥ १० ॥

तुष्टुवुर्देवा पुष्पवृष्टिमुचोदिवि ॥ ७० ॥ ॥ इति मार्कण्डेयपुराणमावर्णिके
मन्त्रं तदिदं विमात्ये महिषासुरसैन्यवधः ॥ १ ॥ ॥ ॐ नमो नमो नमो नमो नमो
कटुत्वाहाः ॥ १०८ ॥ नाथिस्त्वाचः ॥ ॥ तिहं न्यमातनमैव सवलोकाय ॥

॥ चं ॥

॥ ३१ ॥

हसुर ॥ मेतात्रीश्विदुरकोपाद्योयोदुमथाम्बिकां ॥ १ ॥ सदेवाशरवर्ष
णववर्षसमरेसुर ॥ यथामेरुगिरेशृंगं तोयवर्षणतोयद ॥ २ ॥ तस्यद्वित्वा
ततोदेवि लीलयेवशरोत्करात् ॥ जघानतुरंगमवाणे यन्नादं चैववाजी

॥ जि ॥
॥ ३२ ॥

तां ॥ ३ ॥ चिद्वेदच धनु सद्यो धजं चान्तिममुचितां ॥ विव्याधचै वगात्रेषु हिं
नधं चान्तिमाशुगै ॥ ४ ॥ सच्चिन्मधवाविरथो हताश्वो हतसारथि ॥ अभ्याव
ततोदेवि त्वङ्गचर्म धरोसुर ॥ ५ ॥ सिंहमाहृत्य रवद्वेष्ट निष्ठा धारणमूर्धनि ॥

॥ चं ॥

॥ २२ ॥

आजघाम भुजं सवे देवि मय तिरिवावात ॥ ६ ॥ तस्मात्तस्मै भुजं प्राप पफाल
नृप नन्दन ॥ ततो जगद्गुरुस्तस्य कोपादहं लोचन ॥ ७ ॥ दिदृक्षु च तत्तत्तनु
भद्रकाल्या महासुर ॥ जाज्वल्यमानं तं जोभि रविविम्बमिवाचरात् ॥ ८ ॥ दृष्ट्वा

॥ डि ॥
॥ २२ ॥

तदा प्रतद्वलं देवीशूलं मुच्यते ॥ तद्वलं शतधा तेन तिरितं स च महासुर ॥ ६ ॥ ते
न श्रुते चानिर्भिन्नो निपयात महातले ॥ हते तस्मिन् महावीर्ये महिषस्य च भूयतो
॥ १० ॥ आजगाम गजानरु रश्मि रश्मि दशार्दन ॥ सोऽपि शक्तिमुपेया च देव्या

॥

三

स्तामम्विकाङ्कतं ॥ ११ ॥ ऊंकाराभिहतामूमौ पातयामासतिप्रभां ॥ भगवाश्क्तिंति
पतिना दृष्ट्वा क्रोधसमचित्तं ॥ १२ ॥ विच्छेपचामरश्रूलं वीणैस्तदपिमाद्वितत
॥ श्रूलं च विफलदृष्ट्वा धतुरादाय दातव ॥ १३ ॥ दिवितवाहतां वीणैः साक्षित

॥ ॐ ॥
॥ ॐ ॥

किं तस्माच्च तत्तसिंहसमुत्पत्त्यगजकुम्भान्नदेक्षिते ॥ १४ ॥ बाहुयुद्धेनयुयुधते
 गोक्षेत्रे दमारिणा युध्येमां गौततस्तौ तु तस्मान्नागान्महि गतौ ॥ १५ ॥ युयुधाने
 तिसंलब्धौ प्रहारे रतिशरुणे ततो वेगात्स्वमुत्पते निपत्य च मृगारिणा ॥ १६ ॥

॥ चं ॥

॥ २४ ॥

करपहोरागिश्वातरसपृथक्कृतं उदग्रश्वरणे देवाशिलावृक्षादिभिर्हितं
१७ तन्दमुष्टितलैश्चैव करालश्चतिपातितं देवि कुक्षिगिदापातैश्चैव यामा
सचोद्धृतं १८ वाष्कलंभिन्दियालेन वाणे स्नायतथान्वकं उग्रास्यमुग्रवी

॥ एडी ॥
॥ २४ ॥

र्थ्यचतथैवचमहाहतं १९ त्रिनेत्राच त्रिशूलेन जघात परमेश्वरि विद
लया सिनाकाया त्यातयामा सर्वसिरं २० दुर्द्धुर्दुर्मुखं चोभौ शरैर्णित्य
यमक्षयं कालं च कालडं देन कालरात्रिरपातय २१ असिने वासि

॥ चं ॥

॥ २५ ॥

लोमानं मद्धितस्मारणोत्सवे ॥ एवं संक्षिप्यमाने तु स्वशैले महिषासुर ॥ २२ ॥ माहि
षेतस्वरूपेन त्रामयामासतानाणान् ॥ काश्चिन्नुण्डप्रहारेण खुरक्षयस्तथापरात्
॥ २३ ॥ लांगुलितादितंश्चायात् शृंगाभ्यां च विडारितान् रसता विदुते तात्पातुर

॥ डि ॥
॥ २५ ॥

सात्याततादयत् ॥ २४ ॥ वेगेन कांश्चिदपरात् तादते भ्रमयेत च ॥ तिःश्चाशपवते ता
त्याः त्यातयमासभूतले ॥ २५ ॥ त्रिपाते प्रमथानीकं मभ्यधावतसासुर सिंहं हं च महां
देव्या कोपं च क्रेततां विका ॥ २६ ॥ सोपिकोपान्महावीर्यं खुरक्षुं न महितले शृंगा

चं ॥
२६ ॥

भापर्वतांतुच्चात्. चिक्षेपचततादच ॥ २७ ॥ वेगभ्रमण विधुस्मा महितस्य वेगिभ्य
त ॥ लांगुलेताहतश्चावीषावया मास सर्वत ॥ २८ ॥ धुतशृगाविभिन्नाश्च खण्ड खण्ड
ययुर्धता ॥ श्वासातिलात्ता सतसोऽत्रिपेतुर्न भसोचला ॥ २९ ॥ इति क्रोध समा

॥ २६ ॥

ध्यात मापतंतं माहासुरं ॥ दृष्ट्वा सा चण्डिका कोपं तदधाय तदा करोत् ॥ ३० ॥ साक्षिपु
त्वा तस्य वैपासं तंवबंधं माहासुरं ॥ तत्पाजमा हि सं रूपं सोऽपि वद्धो महासृधे ॥ ३१ ॥
ततः सिंहो भवत्सद्यो यावन्नम्यां विकाशिर ॥ छिन्नति तावत्पुरुषं खड्गपाणि र दृश्य

॥ चं ॥
॥ ३५ ॥

त ॥ ३२ ॥ तत यवाशुपुरुषं देवीचिच्छेदशायके तं खड्गचर्मणमार्द्धं तत सोभूम्भ
हागज ॥ ३३ ॥ करेन च महामिहं तं च कर्षवजगर्ज्ज च कर्षितुस्तु करं देवी खड्गेन
निरहंतत ॥ ३४ ॥ ततो महासुरोभूयो माहिषं वपुरास्थित तथैव क्षोभयामास त्रै

शि
३५

लोकं सचराचरं ॥ ३५ ॥ तत क्रोधाजगत्माता चण्डिकाया तमुत्तमं पापैषु तमुश्चे
वज्रहासारुणलोचता ॥ ३६ ॥ तत र्दचासुर सोपि वलविर्ये मदोर्द्धं त विषाणाभां
चचिक्षपं चण्डिकां प्रतिभूधरान् ॥ ३७ ॥ साचताम्यहितात्तेन चूर्णयन्निशारोक्त

चं ॥

२५

रे ॥ उवाच तं मदीक्षुतं मुखरागा कुलाक्षरं ॥ ३८ ॥ श्रीदेव्युवाच ॥ गर्जगर्ज
क्षणं मुठ मधुयावन्निवा म्पहं मया त्वयि हने त्रैव गर्जिरं त्वाशुदेवता ॥ ३९ ॥
ऋषिरुवाच ॥ यवमुक्ता समुत्पत्य सारुटा तं महासुरं ॥ यादेता क्रम्य कण्ठे च

शि

३८

शुले त्रेता मता डयत् ॥ ४० ॥ ततः सोऽपि पदाक्रान्तस्तया त्रिजमुखा ततः ऋद्धिर्निःक्रान्त
एवासि देवा वीर्येण संवृत ॥ ४१ ॥ ऋद्धिर्निःक्रान्तयवा सोऽयुद्धमातो माहासुर
तया माहासिता देवा शिरश्चित्वा त्रिपातित ॥ ४२ ॥ विलिखन्नेव शृङ्गाभ्यां देवाश्च

॥ चं ॥

॥ ३६ ॥

रणपंकजे ॥ तिश्वक्राममहाविर्यः खड्गचर्मधरोसुर ॥ ४३ ॥ एवंसमाहिषोताम
समेताः समुहङ्गण ॥ त्रैलोक्यस्थोऽस्मादाभूतैर्महिषैर्विप्रिपातितैः ॥ ४४ ॥ जय
न्युक्तांतदा सर्वैः सदेवासुरमानुषैः ॥ ४५ ॥ ततोहाहाकृतंसर्वदेवमेतन्नना

॥ शि ॥

॥ ३६ ॥

शतत ॥ ग्रहर्षन्चपरंजगुः सकलादेवतागण ॥ ४६ ॥ तुष्टुवुक्तांसुरांदेविः सहदि
वैर्महर्षिभिः जगुर्गन्धर्वपतयोत्तरतुश्चासुरगण ॥ ४७ ॥ इति श्रीमार्कण्डेयपु
राणे सावर्णिके मन्वतरे देविमाहात्म्ये महिषासुरवधः ॥ ३ ॥ ॥ ॐ क्रीं क्रीं

॥ चं ॥
॥ ४० ॥

ॐ फट् स्वाहाः ॥ १०८ ॥ : ऋषिहवाच ॥ ॐ ततः सुरगणा सर्वे देवा इन्द्रपुरो
गमाः स्तुतिमारे भिरे कर्तुं निहते महीखासुरे ॥ १ ॥ शक्रादयः सुरगणा निहतेति
विर्यः तस्मिन्सुरात्मनि सुराः रिवले च देवाः ॥ तां तुष्टुवुष एति तस्य शिरो धरांसा

॥ रि ॥
॥ ४० ॥

न २

वाग्भी प्रहर्षयुलकोऽङ्गमचारुदेहा ॥ २ ॥ देवाऽनु देवा यया ततमिदं जगदा
त्मसक्त्याः निःशेषदेवगणेषु शक्तिसमूहमूर्त्या ॥ तामस्त्रिकामखिलदेवमहर्षि
पूज्यां भक्त्या तताः स्मविदधातु शुभातिश्रातं ॥ ३ ॥ यस्याः प्रभावमतुलं भगवा

चं ॥

४९ ॥

तं नो ब्रह्मा हरश्च तद्विवर्त्तं मलं बलं च ॥ सा चंष्टिका खिलजगत्परिपालनाय
ताशाय चाशुभं भयं समन्तिकरोतु ॥ ४ ॥ या श्रीः स्वयं सुकृतितां भवते ध्वलक्ष्मि
पापात्मतां कृतधियां हयबुधुभिः ॥ श्रद्धासतां कुलजतप्रभवस्य लज्जाः तात्वां म

६

॥ डि ॥

॥ ४९ ॥

तास्तं परियालय देवी विश्व ॥ ५ ॥ किं वर्णया मतवरु यमचिन्तमेत किंचान्तिवीर्य
मसुरक्षयकारिभूरि ॥ किंवाहवेषु चरितानि तावातियाति सर्वेषु देव्यसुरदेवगण
दिकेषु ॥ ६ ॥ हेतुः समस्तजगतां त्रिगुणापि दोषैर्न ज्ञायसे हरिहरादिभिरप्यपारा

॥ चं ॥

॥ ४२ ॥

॥ सर्वाश्रयारिवलमिदं जगदंशभूतमवाकृताहिपरमाप्रकृतिस्त्वमाद्या ॥ ७ ॥
यस्याः समस्तसुरतासमुदिरनेन नृप्रीयन्ति सकलेषु मखेषु देवी ॥ स्वाहाशि
वैपिनृगणस्य च नृपि हेतु रुच्यार्थसेत्वमतयवजनेः स्वधान् ॥ ८ ॥ यामुक्तिहे

॥ डि ॥

॥ ४२ ॥

तुरविचिन्त्य महाव्रतान् अभ्यस्यसे सुत्रियतेन्द्रिय तत्त्वसारे ॥ मोक्षार्थिभि
र्मुनिभिरस्त समस्तदोषैर्विद्यामिसा भगवति परमाहि देवि ॥ ६ ॥ शब्दात्मिका
सुविमलं गर्जुषांति धानं मुक्तिथरं स्य पदपाथवतांच साम्नां ॥ देवी नयि भगव

॥ चं ॥

॥ ४३ ॥

तीभवभावतायवार्त्ताचसर्वजगतां परमार्तिहन्ति ॥ १० ॥ मेधासिदेवी विदिता रि
लशास्त्रसारा दुर्गासि दुर्गाभवसागरतोरसंगा ॥ श्रीकैटभारिहृदये ककुताधि
वाशा गौरित्वमेव शशि मौलिकृतयतिष्ठा ॥ ११ ॥ इयत्सहासममलं परिपूर्ण

॥ डि ॥

॥ ४३ ॥

चन्द्रविम्बानुकारिकणकोन्तमकांतिकांतं ॥ अत्यभूतं प्रहृतमाप्रहृष्टा तथापि
वक्रं विलोक्य सहसामहिषा सुरेण ॥ १२ ॥ दम्बातुदेविकुपितं भूकुटिकरालमु
द्यच्छांकसदृशच्छवियन्नसद्यः ॥ प्राणानुमोचमहिषस्तदतिवचित्रं कैजी

॥ चं ॥

॥ ४४ ॥

व्यतेहिकुपितान्नकदर्शनेन ॥ १३ ॥ देविप्रशिदपरमाभवतिभवाय सद्योविनाशय-
शिकोपवतिकुलानि ॥ विज्ञातमेतदधुनेवयदस्तमेतन्नीतंवलंसुविपुलंमहिषासुर-
स्य ॥ १४ ॥ तेसंसताजनपदेषुधनानितेषांतेषांरसांसिन्नचसिदतिधर्मवर्गा ॥ धन्या

॥ डि ॥

॥ ४४ ॥

स्तयेवनिभृतात्मजभृत्यदारा यत्वांसदाभुदयदाभवतिप्रशान्ता ॥ १५ ॥ धर्मानिदे-
विसकलानिसदैवकर्माण्यत्याहृतःप्रतिदिनंमुकृतीकरोती ॥ स्वर्गाप्रयान्तिचततोभव-
तिप्रसादाःल्लोकत्रयपिफलदाननुदेवितेन ॥ १६ ॥ दुर्गेस्मृताहरसिभीतिमशेषजन्तो

॥ चं ॥

॥ ४५ ॥

स्वस्थे स्मृता मतिमतिवशुभांददासि ॥ दारिद्र्यदुःखभयहारिणिकांतदया सर्वोपकार
करणा यमदा दचिन्ता ॥ ७ ॥ यमिह तेर्ज्जुगदुपैति सुखं तथैते कुर्वन्नुतामतर कायचि
रायणापं ॥ संग्राममृत्युमधिगम्यदिवंश्यान्नु मतेति नूनमहिताद्विमिहंमिदेवि ॥ १८ ॥

॥ स्ति ॥

॥ ४५ ॥

दृष्ट्वैव किं न भवति प्रकरोति भस्म सर्वा सुरा न रिबु यत्पहिणे विशाखं ॥ लोकाय यानुरि
यवोपि हि शस्त्रपुता इत्थं मतिर्भवति तेष्वाहितेषु माधिः ॥ १९ ॥ खड्गप्रभातिकरविस्फुरणे
स्तथोग्रैः शूलानि कांतिनिवहेत दृशो सुराणां ॥ यन्मागता विलमयं मसुमदिन्द्रखण्ड योग्णा

॥ चं ॥

॥ ४६ ॥

तत्र तव विलोकयतां न देतत् ॥ २० ॥ दुष्टं निवृत्तं शमं तं तव देवि शीलं रूपं तथैव तद्विचि-
त्रं समतुल्यमसौ ॥ विर्यं च हतं हतं देव पराक्रमात् ॥ वैरिष्यपि प्रतिष्ठे वदयात्तयेत्थं ॥ २१ ॥
केतोपमा भवतु ते स्य पराक्रमस्य रूपं च शत्रुभयकार्यतिहारिकुत्रं ॥ चित्ते कृपा समरति

॥ छि ॥
॥ ४६ ॥

दुरता च दृष्ट्वा त्वय वदे विवरदे विभुवनत्रयपि ॥ २२ ॥ त्रैलोक्यमेतदखिलं रियुताशनेन त्रा-
त्वं त्वया समरमूर्ध्वतिनेपि हत्वा ॥ नीता दिवं रियुगणभयमप्यपास्तं मत्मा कमुन्नादसुरारिव
नामते ॥ २३ ॥ शुलेन पाहि नो देवि पाहि सर्वं क्वाचान्भीके ॥ घण्टा स्वनेन त्रपाहि चापज्यामी

॥ चं ॥

॥ ४७ ॥

स्वनेन च ॥ २४ ॥ प्रचारक्षप्रतिच्यां च चंष्टि के रक्षदक्षिणे ॥ भ्रामनेनात्ममुलेस्य उत्तर
स्यांतथेस्वरि ॥ २५ ॥ सोम्याति याति रुपाणि त्रैलोक्यविचरंति ते ॥ याति चात्मार्थघोरानिः
तैरक्षास्मांस्तथा भुवं ॥ २६ ॥ खड्गशूलगदादीनि याति चास्त्राणि ते मृचिके ॥ करपल्ल

॥ छि ॥

॥ ४८ ॥

वसंगिति तैरस्मां रक्ष सर्वत ॥ २७ ॥ अथिरुवाच ॥ यवंस्तुतासुरैर्दिव्यैः कुसुमैर्नन्दनोऽथर्वै
॥ अचिताजगतांधा तथा गंधा तुलेयैः ॥ २८ ॥ भक्त्या समस्तैस्त्रिदशैर्दिव्यैर्धूपैस्तुपिता ॥ ग्राह
प्रसादसुमुखी समस्तायु एता सुरा न ॥ २९ ॥ श्रीदेवैवान्व ॥ तुष्टास्मिस्तोत्रमुखेन त

॥ चं ॥

॥ ४८ ॥

थैवाराधयतच ॥ सुरासांसोपहारेण भक्त्या प्राणतिष्वर्चया ॥ ३० ॥ त्रियतां त्रिदशा सर्वे यद
स्मत्तोभिर्वाङ्मितं ॥ दद्याम्यहमतिथीत्या तत्तैरेभिः सुपुजिता ॥ ३१ ॥ महिषायं महाविर्योति
हतश्चरणे मया ॥ जगतामुपकाराय किमंम्यदवशिष्यते ॥ ३२ ॥ कर्त्तव्यमपरं यच्च दुकरं

॥ गिता ॥

॥ ४८ ॥

तन्निवेद्यतां ॥ करिष्यामि तस्य देहो भूयोऽपि रिपुताशतं ॥ ३३ ॥ देवाऽस्तु ॥ भगवन्माकृतं स
र्वं तं किञ्चिदवशिष्यते ॥ यदयंति हतः शत्रु रस्माकं महिषासुर ॥ ३४ ॥ यदिचापि वरो देय
स्त्वया स्माकं महेश्वरी ॥ सस्मृता सस्मृता त्वन्नो हिंसेथा परमां पद ॥ ३५ ॥ यश्च मर्त्य तत्तैव

॥ चं ॥

॥ ४५ ॥

भिस्त्वांस्तोष्यंते यत्नातते ॥ युचिरेकमताशानो भक्त्यात्रिभूवनेश्वरिं ॥ ३६ ॥ तस्यवित्त
र्द्धिविभवेर्धनदारादिशंपदां ॥ ऐश्वर्यंविपुलंयच्च मत्तस्याज्ञादकारकं ॥ ३७ ॥ वृद्धय
स्तस्यसन्नंच भवेथा सर्वदाम्बिके ॥ पूर्वमेववरंदद्यादस्माकंवचनांजन ॥ ३८ ॥ ऋषि

॥ गि ॥

॥ ४६ ॥

हवाच ॥ ॥ इतिप्रसादीतादेवैर्ज्जगत्तोर्येतथात्मन तथेत्युक्ता भद्रकालि वभूवन्तर्हि
तानप ॥ ३९ ॥ इत्यतत्कथितंभूष संभूतासायथापुरा ॥ देवीदेवशरिरेभ्योजगन्नयहितैः
विशि ॥ ४० ॥ पुनश्चगौरिदेहात्मा समुद्भूतायथाभवत् ॥ वधायदुष्टदैत्यानां तथासुम्भा

॥ चं ॥

॥ ५० ॥

त्रिशुंभयो ॥ ४१ ॥ रक्षणं यन्चलोनां देवानां मुपकारिणि ॥ तद्गुणं च मया ख्यातं यथा
वक्तव्यमिति ॥ ४२ ॥ ॥ इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णि के मन्त्रंतरे देवि माहात्म्ये
शक्रादयस्तुति ॥ ४ ॥ ॥ ॐ क्रीं क्रीं क्रीं फट् स्वाहा ॥ ५० ॥ ॥ ॐ अस्य श्री

॥ ५० ॥

॥ ५० ॥

उत्तरचरित्रस्य रुद्राधिरनुष्टुप्कन्दो महासरस्वतिदेवताभीमाशक्ति धामरिवीजं सूर्यस्तत्वं
सर्वकामप्राप्त्यर्थे जयवित्तियोगः ॥ ॥ नमो नमो ॥ ॥ पुराणं भूतिशुभाभ्यां मसुराभ्यां श
चीपते ॥ त्रैलोक्यजभागाश्च हतामंदवलाश्रयात् ॥ १ ॥ तावेव सूर्यतांतद्व दधिकादत

॥ चं ॥

॥ ५१ ॥

थेन्दवं ॥ कोवेरमथगमंचचक्रांतेवरुणस्यच ॥ २ ॥ तावेवपवनर्द्धिचचक्रंतुर्वह्निक
र्मच ॥ ततोदेवावितिर्ज्ज्जावितायुद्धेतभूयते ॥ ३ ॥ इत्यस्याचितास्तस्माद्गुह्यराज्यापरा
जिता ॥ हताधिकारास्त्रिदशास्ताभ्यां सर्वत्रिराकृता ॥ ४ ॥ तेषु तेष्वथ कृत्स्नेषु लोकेषु च

॥ छि ॥
॥ ५१ ॥

महितले ॥ स्वातेवप्रथितां नैत्यानतत्रतत्रनियोजयत् ॥ ५ ॥ ततोदेवाः सहेन्द्रेण विभ्राणां
मातुषित्तनु ॥ विचेरुखरवगौराजत कृशाधमनिसत्तता ॥ ६ ॥ यवंभूवसतां तत्रं देवातां स
तद्युगे ॥ गतमासिन्महाराजचत्वारिंशचतुर्युगं ॥ ७ ॥ ततो देवासहेन्द्रेण वृत्ताणां च स

॥ चं ॥

॥ ५२ ॥

मेत्यवे ॥ दुर्गा भगवती भद्रा सस्मरं त्य पराजितां ॥ ८ ॥ तथा स्मा कं वरो दं नो यथा पशु मृता
खिला ॥ यया सा परमाशक्ता जगच्चैतं त्य रुपया ॥ ९ ॥ भवतां नाशयीषामि तत्क्षणात्परमा
पद ॥ सा च णि चण्ड माली सा स्मरणा दुर्गा हन्त्रिणी ॥ १० ॥ इति कृत्वा मतिं देवा हि सर्वं त

॥ ५३ ॥
॥ ५२ ॥

नगेश्वरं ॥ जगुस्तत्र ततो देवी विष्णु मायां प्रतुष्टु ॥ ११ ॥ देवास्तु ॥ ततो देव्ये महादेव्ये श्री
वाय्ये सततं तम ॥ तम प्रकृत्यै भद्रायै तिपता प्रणता सस्मतां ॥ १२ ॥ रौद्रायै तमो तित्यायै तो
र्ध्वायै तमो तम ॥ जोत्नायै चेन्द्रे रूपिण्यै सुखायै सततं तम ॥ १३ ॥ कल्याण्यै प्रणता वृ

॥ चं ॥

॥ ५३ ॥

ॐ सिद्धो कूर्मो नमो नमः ॥ तैर्ऋतये भूभृत्संलक्ष्यै सर्वाण्येते नमो नमः ॥ १४ ॥ दुर्गायै दुर्गाः
पारायै सारायै सर्वकारिण्यै ॥ रव्यायै तथैव कृष्णायै धूम्रायै सतंतं नमः ॥ १५ ॥ अतिमो म्मा
तिरुद्राय नमस्तस्यै नमो नमः ॥ नमोजगत्पतिभ्यै देवैक्यै नमो नमः ॥ १६ ॥ या देवि स

॥ डि ॥
॥ ५३ ॥

र्वभूतेषु विष्णुमायेति शब्दिता ॥ नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १७ ॥ या देवि सर्व
भूतेषु चेतंतेनेभिधियते ॥ नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १८ ॥ या देवि सर्वभूतेषु बुद्धिरूपेण
संस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १९ ॥ या देवी सर्वभूतेषु तिरुद्ररूपेण संस्थिता ॥ नमः

॥ चं ॥

॥ ५४ ॥

नमो नमो नमो नमो ॥ २० ॥ या देवि सर्वभूतेषु क्षुधारूपेण सस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमो नमो ॥ २१ ॥
या देवि सर्वभूतेषु छाया रूपेण सस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमो नमो ॥ २२ ॥ या देवी सर्वभूते
षु शक्तिरूपेण सस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमो नमो ॥ २३ ॥ या देवि सर्वभूतेषु नृत्तारूपे

॥ शि ॥

॥ ५४ ॥

ण सस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमो नमो ॥ २४ ॥ या देवि सर्वभूतेषु मोहरूपेण सस्थिता ॥ नम
स्तस्यै नमो नमो ॥ २५ ॥ या देवि सर्वभूतेषु श्रुतीरूपेण सस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमो नमो
॥ २६ ॥ या देवि सर्वभूतेषु स्मृतिरूपेण सस्थिता ॥ नमस्तस्यै नमो नमो ॥ २७ ॥ या देवि स

॥ चं ॥

॥ ५५ ॥

वभूतेषु शमारूपेण सस्थिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमो तम ॥ २८ ॥ या देवि सर्वभूतेषु सत्त्वरू
पेण सस्थिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमो तम ॥ २९ ॥ या देवि सर्वभूतेषु तपोरूपेण सस्थिताः
॥ तमस्तस्यै ३ तमो तमो ॥ ३० ॥ या देवि सर्वभूतेषु शिष्टिरूपेण सस्थिता ॥ तमस्तस्यै ३

॥ छि ॥
॥ ५५ ॥

तमो तम ॥ ३१ ॥ या देवि सर्वभूतेषु तृप्तिरूपेण सस्थिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमो तम ॥ ३२ ॥
या देवि सर्वभूतेषु क्रोधरूपेण सस्थिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमो तम ॥ ३३ ॥ या देवि सर्वभू
तेषु मतिरूपेण सस्थिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमो तम ॥ ३४ ॥ या देवि सर्वभूतेषु गतिरूपेण

॥ चं ॥

॥ ५८ ॥

सस्थिता ॥ तमस्तमे ३ तमो तम ॥ ३५ ॥ यादेविसर्वभूतेषु रतिरूपेण सस्थिता ॥ तम
स्तमे ३ तमो तम ॥ ३६ ॥ यादेविसर्वभूतेषु धृतीरूपेण सस्थिता ॥ तमस्तमे ३ तमो तम
॥ ३७ ॥ यादेविसर्वभूतेषु शान्तिरूपेण सस्थिता ॥ तमस्तमे ३ तमो तम ॥ ३८ ॥ यादेवि

॥ ५९ ॥

॥ ५८ ॥

सर्वभूतेषु शान्तिरूपेण सस्थिता ॥ तमस्तमे ३ तमो तम ॥ ३९ ॥ यादेविसर्वभूतेषु
ज्ञातिरूपेण सस्थिता ॥ तमस्तमे ३ तमो तम ॥ ४० ॥ यादेविसर्वभूतेषु जातिरूपेण
सस्थिता ॥ तमस्तमे ३ तमो तम ॥ ४१ ॥ यादेविसर्वभूतेषु श्रद्धारूपेण सस्थिता ॥ तमस्त

॥ च ॥

॥ ५ ॥

॥ ४२ ॥ या देवि सर्वभूतेषु मेधा रूपेण सस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ नमो नम
॥ ४३ ॥ या देवी सर्वभूतेषु प्रज्ञा रूपेण सस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ नमो नम ॥ ४४ ॥ या देवि सर्व
भूतेषु किर्ति रूपेण सस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ नमो नम ॥ ४५ ॥ या देवि सर्वभूतेषु लज्जा

॥ एति ॥
॥ ५ ॥

रूपेण सस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ नमो नम ॥ ४६ ॥ या देवि सर्वभूतेषु लक्ष्मि रूपेण सस्थिता ॥
नमस्तस्यै ॥ नमो नम ॥ ४७ ॥ या देवि सर्वभूतेषु संध्या रूपेण सस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ नमो नम
॥ ४८ ॥ या देवि सर्वभूतेषु दिवा रूपेण सस्थिता ॥ नमस्तस्यै ॥ नमो नम ॥ ४९ ॥ या देवि सर्व

॥ चं ॥

॥ ५८ ॥

भूतेषु रात्रिरूपेण सस्थिता ॥ नमस्तस्मै ३ नमो नमः ॥ ५० ॥ या देवि सर्वभूतेषु भित्तिरूपेण
सस्थिता ॥ नमस्तस्मै ३ नमो नमः ॥ ५१ ॥ या देवी सर्वभूतेषु रजोरूपेण सस्थिता ॥ नमस्त
स्मै ३ नमो नमः ॥ ५२ ॥ या देवि सर्वभूतेषु तत्परूपेण सस्थिता ॥ नमस्तस्मै ३ नमो नमः

॥ ति ॥

॥ ५८ ॥

॥ ५३ ॥ या देवि सर्वभूतेषु तमोरूपेण सस्थिता ॥ नमस्तस्मै ३ नमो नमः ॥ ५४ ॥ या देवि सर्वभूते
षु सृष्टिरूपेण सस्थिता ॥ नमस्तस्मै ३ नमो नमः ॥ ५५ ॥ या देवी सर्वभूतेषु स्थितिरूपेण सस्थि
ता ॥ नमस्तस्मै ३ नमो नमः ॥ ५६ ॥ या देवि सर्वभूतेषु लयरूपेण सस्थिता ॥ नमस्तस्मै ३ नमो

॥ चं ॥

॥ ५६ ॥

तम ॥ ५७ ॥ या देवि सर्वभूतेषु तितिरुपेन सस्थिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमो नमः ॥ ५८ ॥ या देवि
सर्वभूतेषु दयारुपेन सस्थिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमो नमः ॥ ५९ ॥ या देवी सर्वभूतेषु मायारु
पेन सस्थिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमो नमः ॥ ६० ॥ या देवि सर्वभूतेषु स्वधारुपेण सस्थिता ॥ तम

॥ एति ॥
॥ ५६ ॥

स्तस्यै ३ तमो नमः ॥ ६१ ॥ या देवी सर्वभूतेषु स्वाहारुपेण सस्थिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमो नमः
॥ ६२ ॥ या देवि सर्वभूतेषु इक्षारुपेण सस्थिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमो नमः ॥ ६३ ॥ या देवी स
र्वभूतेषु ज्ञानरुपेण सस्थिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमो नमः ॥ ६४ ॥ या देवि सर्वभूतेषु क्रिया

॥ चं ॥

॥ ६० ॥

रूपेण सञ्चिता तमस्तस्यै ३ तमोऽनमः ॥ ६५ ॥ या देवी सर्वभूतेषु विद्यारूपेण सञ्चिता ॥ तम
स्तस्यै ३ तमोऽनमः ॥ ६६ ॥ या देवी सर्वभूतेषु तुष्टिरूपेण सञ्चिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमोऽनमः
॥ ६७ ॥ या देवि सर्वभूतेषु पुष्टिरूपेण सञ्चिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमोऽनमः ॥ ६८ ॥ या देवी

॥ एङी ॥
॥ ६० ॥

सर्वभूतेषु मान्तरूपेण सञ्चिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमोऽनमः ॥ ६९ ॥ या देवि सर्वभूतेषु पितृ
रूपेण सञ्चिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमोऽनमः ॥ ७० ॥ या देवि सर्वभूतेषु भ्रातरूपेण सञ्चि
ता ॥ तमस्तस्यै ३ तमोऽनमः ॥ ७१ ॥ या देवि सर्वभूतेषु प्रजारूपेण सञ्चिता ॥ तमस्तस्यै ३

॥ चं ॥

॥ ६९ ॥

तमो तम ॥ ७२ ॥ यादेविसर्वभूतेषु पृथ्विरूपेण सस्थिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमो तम ॥ ७३ ॥
यादेविसर्वभूतेषु जलरूपेण सस्थिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमो तम ॥ ७४ ॥ यादेविसर्व
भूतेषु तेजोरूपेण सस्थिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमो तम ॥ ७५ ॥ यादेविसर्वभूतेषु वायु

॥ डि ॥

॥ ६९ ॥

रूपेण सस्थिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमो तम ॥ ७६ ॥ यादेविसर्वभूतेषु तमोरूपेण सस्थिता
॥ तमस्तस्यै ३ तमो तम ॥ ७७ ॥ यादेविसर्वभूतेषु शब्दरूपेण सस्थिता ॥ तमस्तस्यै ३ त
मो तम ॥ ७८ ॥ यादेविसर्वभूतेषु स्पर्शरूपेण सस्थिता ॥ तमस्तस्यै ३ तमो तम ॥ ७९ ॥

॥ चं ॥

॥ ६२ ॥

यादेविसर्वभूतेषु रूपरूपेण सस्थिता ॥ तमस्तमे १ तमो तम ॥ ८० ॥ यादेविसर्व
भूतेषु रसरूपेण स्थिता ॥ तमस्तमे १ तमो तम ॥ ८१ ॥ यादेविसर्वभूतेषु गंधरू
पेण सस्थिता ॥ तमस्तमे १ तमो तम ॥ ८२ ॥ यादेविसर्वभूतेषु ध्वनिरूपेण स्थि

॥ गङ्गा ॥

॥ ६२ ॥

ता ॥ तमस्तमे १ तमो तम ॥ ८३ ॥ यादेविसर्वभूतेषु सर्वरूपेण सस्थिता ॥ तमस्तमे १
तमो तम ॥ ८४ ॥ यादेविसर्वभूतेषु सुक्तिरूपेण सस्थिता ॥ तमस्तमे तमस्तमे तम
स्तमे तमो तम ॥ ८५ ॥ इन्द्रियाणां मधिष्ठानि भूतानां चापिलेष्वपि ॥ भूतेषु स त

॥ चं ॥

॥ ६३ ॥

तंतमै वाप्रे देवै तमो तम ॥ ६८ ॥ चितिरूपेण या कृत्स्न मेतद्या पस्थिता जगत् ॥
तमस्तमै तमस्तमै तमस्तमै तमो तम ॥ ६९ ॥ स्तुतासुरै पूर्वमभिष्ट संश्रया तथा
सुरेन्द्रेण दिनेषु सेविता ॥ करोतु सातः श्रमहेतुरि श्वरि शुभाति भडा एभिहं

॥ एङि ॥

॥ ६३ ॥

तुचापद ॥ ७० ॥ या सांप्रतं चोद्धत देवतापितै रस्माभिरिशां च सुरैर्नमस्यते ॥ या च
स्तुता तत्क्षणमेव हंतितः सर्वापदो भक्तिवित्तप्रमूर्तिभिः ॥ ७१ ॥ काप्रिहवाच ॥
॥ एवं स्तवाभि युक्ताणां देवाणां तत्र पार्वति ॥ स्नातु मभ्याय यौ तोय जाह्नवात्

॥ चं ॥

॥ ६४ ॥

पतंत्यत ॥ ६० ॥ सावविंता सुरासुभ्रुर्भवद्भिः स्त्रयतेत्रका ॥ शरिकोषतश्चास्याः स
मूद्रताववीष्टिवा ॥ ६१ ॥ स्तोत्रममैतत्क्रियते शुभदैत्यत्रिराकृता ॥ देवैः सममेत
मरैः तिशुभेन पराजितैः ॥ ६२ ॥ इत्याकर्णे गिरं गौरीतामहाशुभगांपुनः ॥ हिमवद

॥ लि ॥
॥ ६४ ॥

क्षितेशं गगत्वा त्वं भारतात्तिकं ॥ ६३ ॥ देवकार्याविधायाशुः पश्चादेहिममानिकं ॥ आ
ज्ज्ञातः ततो देवी देवि सहवितिर्यथै ॥ ६४ ॥ शुभादीनसुराहृत्वा प्रितिं दास्यामि वः सुरा ॥
शरिरकोषाद्यतस्याः पार्वत्या तिसृताम्बिका ॥ ६५ ॥ कौसिकिति समसिषु ततो लोके

चं ॥

६५ ॥

बुगियते ॥ तस्याविनिर्गतायां तु कृष्णा भूत्सापि पार्वती ॥ ६६ ॥ कालिकेति समाख्या
ता हिमांचल कृताश्रया ॥ अथ स्नात्वा ययौ देवि समक्षं सां दिवौकसां ॥ ६७ ॥ त्रियु
ज्य कौशिकी स्वांगा संभूतां तस्यियाय वै ॥ अथाम्बिका परं रूपं विभ्रति सुमती हर ॥

॥ शि ॥

॥ ६५ ॥

॥ ६८ ॥ हतास्मितौ महाविर्या विद्रुक्ता त्रिदशांस्तथा ॥ यतस्थे हिमवच्छृंगं सिद्धचा
रणमेवितं ॥ ६९ ॥ गं श्ववयक्षचरितं ममारीगणशेवितं ॥ शालेयशीतलतटं पितुरं
कमनुत्तमं ॥ ७० ॥ यत्र पूर्वतपस्तप्तं पुरा परमदारुणं ॥ मुणिभिर्देवसंघैश्च ब्रह्मणां

॥ चं ॥

॥ ६६ ॥

चतथात्मता ॥ १०१ ॥ तत्रात्मा महादेवी विधाणा परमं वपु ॥ डोलक्रीडापरा भूत्वा ज
गोगेयमनु तमं ॥ १०२ ॥ तदास्वादुदकं पासा भूयोरेमे स्वयंकृता ॥ अतर्हिताश्च सु
प्रयः सिद्धाश्च परमं वय ॥ १०३ ॥ तुष्टुबुद्धेव संघाच्च तत्रस्थाममितप्रभां ॥ तदा देवा

॥ एडी ॥

॥ ६६ ॥

महाभाषा जगुत्ते हृष्टं भातसा

॥ १०४ ॥ तस्मिन्नीदिवरे राजतु डोला मातृ ह्यकां

चणिं ॥ तत्तन्निच हसं निच गायनिच मुकुर्मुकु ॥ १०५ ॥ उवाच सा चिरं कालं देवातां

हितकामया ॥ ततो वि का परं रूपं विधाणां मुमतो हर ॥ १०६ ॥ ददर्श चण्डो मुंडंश्च

चं॥

भृत्तोभुंभोतिशुंभयो॥ ताभ्यांशुंभायचारयाताः अतिवसुमतोहरा॥ १०१॥ कायाले

छं॥

स्त्रिमहाराजभासयन्निहिमांचलं॥ नैवतादृक्काचिदुपं दृष्टंकेतचिदुत्तमं॥ १०८॥

ज्ञायतांकायसौदेवीगृह्यतांचासुरेश्वरं॥ यादृष्टंपूर्वदेवेषुगंधर्वेषु रगेषुच॥ १०९॥

॥ एति ॥
॥ छं ॥

स्त्रिरत्नमतिचार्वंगीद्योतयन्निदिशस्त्रिवा॥ नैवदेवीतगंधर्वीतासुरितचपंगी

॥ ११०॥ दृष्टपूर्वोक्ताचिन्नारिभूतपूर्वापिवाप्रभो॥ त्रैलोक्याः सुचार्वणाः हावभाव

समंचिता॥ १११॥ आवायतिलशक्तामांतिर्भिन्नास्त्रितिलोत्तमा॥ तिलोत्तमासह

च ॥

६८ ॥

सुाणां तिलांशैरेव त्रिभिर्भित्तं ॥ ११२ ॥ भ्राजते पर्वतस्याग्रे डोला मारुह्य कांचनी ॥ उर्ध्वो
दशवर्षाच्च संपूर्णं तव यो वता ॥ ११३ ॥ चतुर्दशांतां लोकांतां देवैरेव विराजते ॥ तैव
तस्याः पिता माता तद्भाता तच्च वांश्ववा ॥ ११४ ॥ तच्चात्परक्षितारश्च सकातिष्ठति ॥

शि ॥

६८ ॥

ज्जेते ॥ सारूपसंपदोपेता यो वतौ नमश्चालिति ॥ ११५ ॥ सातु तिष्ठंति देवैरेव तं भवा
न्दुष्टमर्हति ॥ याति रत्ना तिम्रयो गजाम्वादीति वै प्रभो ॥ ११६ ॥ त्रैलोक्येषु समस्ता
तिः सांप्रतं भान्ति ते गृहे ॥ ऐं रावतः समातीतो गज रत्न पुबंद्य रात ॥ ११७ ॥ पारिजात तस्मै

चं ॥

॥ ६६ ॥

श्रायतथैवोचैः श्रवाहये ॥ विमात्रं हं समं युक्तं मेतन्निष्ठति नैंगणो ॥ ११८ ॥ रत्नभूतमी
हातीतं यदाशिद्धे धर्मोद्भूतं ॥ तिष्ठिरेष महापद्मः समातिनो धनेश्वरात् ॥ ११९ ॥ किंज
ल्किं तिददौ म्याखि माला मल्ला नपंकजां ॥ छत्रं ते वारुणं गेहेः कांचनं श्राविनिष्ठती ॥

॥ शि ॥

॥ ६६ ॥

॥ १२० ॥ तथायं स्पन्दनवरो यपुरासित्यजापते ॥ मृत्योरुत्क्रान्तिदाता मन्त्राक्षिरिशा
न्याहता ॥ १२१ ॥ पाशः शलिलराजस्य धातुस्तव परिगृहे ॥ त्रिभुंभस्याखिजाता
श्वः समस्तारत्नजां तय ॥ १२२ ॥ वह्निरपि ददौ तुभ्यं मानीसौ चैव वाशसि ॥ एवं देसे

॥ चं ॥

॥ ७० ॥

दुरत्नाति समस्ताया हतातिनेः ॥ १२३ ॥ स्त्रीरत्नमेषा कल्याणी स्वयमेवाभ्युपागता

॥ त्रैलोक्यराज्यादधिका त्वया कस्मान्न गृह्यते ॥ १२४ ॥ त्रयि कवाच ॥ त्रिशाम्येती

वचः शुंभः शतदा चण्ड मुण्डयो ॥ पथयामाश सुगिवः दूतं देव्या महासुर ॥ १२५ ॥

॥ एडी ॥

॥ ७० ॥

इतीचेति च वक्तव्यां सागत्वा वचनान्नमः ॥ यथा चाभ्येति संप्रित्या तथा कार्यं त्वया ल

घु ॥ १२६ ॥ त्रयि कवाच ॥ सतत्र गत्वा यन्नामिः त्रैलोक्ये मे तिसो भवे ॥ सा देवितं

तत प्राहः क्षक्ष्णं मधुरया गीरा ॥ १२७ ॥ दूतौ उच्ये ॥ देवि देव्यश्चर शुंभः त्रैलोक्ये

चं ॥

७१ ॥

परमेश्वर ॥ दूतो हं प्रेषितो स्तोत्रः त्वत्तत्कासेमिहागत ॥ १२८ ॥ आवाहता ज्ञ सर्व सुयः सदा
देवयोनिषु ॥ त्रिजिज्ञेता खिलदेव्यारिः स यदा हृष्टुं शतत ॥ १२९ ॥ मम त्रैलोक्ये मखि
लं मम देवा वमा तुगा ॥ यज्ञभागा तहं सर्वा तुषा आभि पृथक् पृथक् ॥ १३० ॥ त्रैलोक्ये

॥ ७१ ॥

७१ ॥

वरत्ना त्रिमम वरणा त्र्यसेवत ॥ तथैव गज रत्ना निः हत्वा देव्येन्द्र वाहत ॥ १३१ ॥ क्षीरोदम
थ तो दूतः मश्वरत्न ममा मरै ॥ उच्चैः अवस संज्ञत त्र्यणि यत्प समर्पितं ॥ १३२ ॥ याति चां त्यागी
देवेषु गंधर्वेषु रगेषु च ॥ रत्न भूता निभूता नि ताति मप्येव शो भने ॥ १३३ ॥ स्त्री रत्न भू

॥चं॥

॥७२॥

तां त्वां देवीः लोके सं त्वा महे वयं ॥ सा त्वं ममा तु पा गच्छः स तो रत्न भू जो ययं ॥ १३४ ॥
मा वा ममा तु जं वा पि त्रि शुं भ मु र वि क्र मं ॥ भ ज त्वं चं च लां पां गी रत्न भू ता मि वै यतः
॥ १३५ ॥ पर मे श्व र्य म तु लं प्रा प्त्वा मे स त्प रि ग्र हा त् ॥ य त दू ध्या म मा लो च्य म त्प रि ग्र हा ता

॥छि॥

॥७२॥

वृज ॥ १३६ ॥ ~~त्रा वि ज्वा न्व~~ ॥ इ तु क्ता सा त दा दे वी गं भि रा त्त स्मि ता ज गौ ॥ दु र्गा भ
ग व ति भ द्रा य य दं ध र्य ते ज ग त् ॥ १३७ ॥ ~~श्री दे वे उ वा न्व~~ ॥ स त्प मु क्तं त्व या ता त्रं मि
थ्या किंचि त्व यो दि तं ॥ त्रे लो का धि प ति शुं भोः त्रि शुं भो श्वा पि ता द स ॥ १३८ ॥ किं त्व

चं ॥

७३ ॥

त्रयस्त्रीज्ञत्वं मिथ्या तत्क्रियते कथं ॥ श्रयतामस्य बुधित्वा त्वतिज्ञाया कृता पुरा ॥ १३९ ॥
यो मां जयंति संगमे यो मे दूर्यव पोहति ॥ यो मे प्रतिवलो लोकेः समे भर्ता भवीष्यति ॥ १४० ॥
तदा गच्छतु शुभो नृः त्रिशुंभो वा महासुर ॥ मां जित्वा किंचिरेतात्र माणिं गृह्णातु मेलघु ॥ १४१ ॥ ॥ ७३ ॥

इति ॥ ॥ अवलिपामि मे वत्सं देवि ब्रूहि ममाग्रतः ॥ त्रैलोक्ये कः पुमांस्तिष्ठेद्दग्रे शुं
भति शुंभयो ॥ १४२ ॥ अत्रेष्टां ममिदं देव्यातांः सर्वदेवा तवैयुधि ॥ तिष्ठन्ति सस्मृते देवी
किंपुनः स्त्रित्वमेकि का ॥ १४३ ॥ इन्द्राद्याः सकला देवाः सस्युर्येष्टा तसंयुगे ॥ शुंभा

॥ चं ॥

॥ ७४ ॥

दितां कथंते वाः स्त्रिप्रयाससि संमुखं ॥ १४४ ॥ सात्त्वंगद्वयं यैवोक्ता पाश्वं शुभं त्रिशुं
भयो ॥ केशाकर्षणं त्रिदुर्गतं गौरवमागमिष्यती ॥ १४५ ॥ श्रीदेव्युवाच ॥ ॥ एवमेतद्व
लीशुभो त्रिशुं भश्चातिर्यावात् ॥ किं करोमि प्रतिज्ञामे यदगालोचितापुरा ॥ १४६ ॥

॥ एडि ॥

॥ ७४ ॥

सत्त्वंगद्वयं योक्तं यदेतत्सर्वमाहृतं ॥ तद्वान्धवा सुदेन्द्राय सन्वयुक्तं कर्तुं यत् ॥ १४७ ॥
॥ इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णि के सन्वतरे श्रीदेवी साहाय्ये दूतवाक्यं ॥ ५ ॥
॥ अथिरुवाच ॥ ॥ इत्याकर्षणं चोदेवाः स दूतो मर्ष पूरितः ॥ समाचष्ट समागमादे

॥ किं किं किं
किं किं किं
किं किं किं

चं ॥

७५ ॥

त्यराजायविस्तारत ॥ १ ॥ तस्य दूतस्य तदा कं. माकं एणं सुरराट् त ॥ स क्रोधः प्राह देत्या
तां. मधिपंधूषलोचनं ॥ २ ॥ हे धूषलोचन शुभ्या. स्वमेव परिचरित ॥ तामात्रयवला
दुष्टा. केना कर्षणविह्वला ॥ ३ ॥ तत्परित्राणदः कश्चीद्यदिवो निष्ठते पर ॥ महतयो

॥ छि ॥

॥ ७५ ॥

मरोवापिः यक्षोगंधर्वयववा ॥ ४ ॥ त्रामिहवाच ॥ तेनाज्ञप्रज्ञतः शीघ्रं सदैवो धू
षलोचन ॥ वृतः प्रमया सहस्रेण. मसुराणां दुर्तययो ॥ ५ ॥ सहस्रदातां ततो देवीः तुहि
तां चलसंस्थितां ॥ जगादोच्चैः प्रयाहिति. मूलं शुंभति शुंभयो ॥ ६ ॥ तचेत्पीत्याद्यभ

॥ चं ॥

॥ ७६ ॥

वति. मद्रर्त्तरमुपैष्येति ॥ ततो बलान्नयामेवः केशाकर्षणविह्वला ॥ ७ ॥ श्रीदेवेऽवाच ॥
॥ ॥ दैत्यस्यरेण प्रहितो बलवान्बलशंवृत ॥ बलान्नयसि मामेवं ततः किं ते करोम्यहं
॥ ८ ॥ त्राधिपुत्राच ॥ ॥ इत्युक्तः सोभ्याधावन्ताः मसुरोधूश्चलोचन ॥ ऊं कारेणैव तं भस्मः

॥ एडि ॥

॥ ७६ ॥

साचकाराच्चिकातत ॥ ९ ॥ अथ क्रोधमहासैन्यैः मसुराणां तथाच्चिकां ॥ बवर्षसाय
कैस्तीक्ष्णैः स तथासक्तिपरस्वधै ॥ १० ॥ ततो धुतशतः कोपात्कृत्वा तां दं सुभैरवं ॥ यथा ता
सुरसेतायाः सिंहो देव्या स्ववाहता ॥ ११ ॥ काश्चित्करप्रहारेण दैत्याताम्यत्रचापराज ॥

चं ॥

७७ ॥

॥ आक्रांत्याचा धरेणा त्यात जघाताशु महासुरात ॥ १२ ॥ केखाचिंत्या दया मास न
रे कोष्टाति केशरि ॥ तथा तलप्रहारेण शिरांसि कृतवात्सुथक ॥ १३ ॥ विच्छिन्नवाज
सिरसः कृताष्टात तथा परे ॥ पापे च रुधिरं क्रोष्टा दन्तेषां धुत केशर ॥ १४ ॥ क्षणेन

॥ ७८ ॥

॥ ७९ ॥

तद्वलं सर्वं क्षयं नितं माहात्मता ॥ तेन केशरिणा देव्या वाहणेनाति कोपिता ॥ १५ ॥
श्रुत्वा त्वं मसुरं देव्या निहतं धूमलोचनं ॥ वलं च क्षयितं कृत्स्नं देवि केशरिणां न
त ॥ १६ ॥ चुकोप देव्या विपत्तिः शुभं प्रसुरिता धर ॥ आज्ञाय मास च तौ चण्डमुण्ड

॥ चं ॥

॥

महासुरौ ॥ १७ ॥ हेचण्ड हेमुण्ड वलैर्वकुलैः परिवारितौ ॥ तत्र गच्छ तगत्वा तु मासमात्रिय
तां लघु ॥ १८ ॥ केशोष्वाकृष्य वज्रावा यदि व संशयो युधि ॥ तदा शेषा युधै सर्वै रसुरैर्विति
हं श्रेतां ॥ १९ ॥ तस्मा हं तायां दुष्टायां सिंहै च विनिपातिते ॥ सिद्धमागं मत्तां वध्वा गृहित्वा

॥ श्री ॥
॥ ॐ ॥

तामथान्निका॥ २० ॥ ॥ इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णि के मन्त्रतरि देवि महात्म्ये
भुंभतिभुंभशोनानि धूवल्लोचन वध ॥ ६ ॥ ॥ ॐ कूं ऊँ फ ह् स्वाहा ॥ १०८ ॥
॥ अभिरुवाच ॥ ॥ आजा प्राप्ते ततो दैत्याः चण्ड मुण्ड पुरोगमा ॥ चतुरंगवलोपेता

चं॥
७६॥

ययुरभु घतायुता॥ १॥ दद शुमेततो देवि मिषद्रासां व्यवस्थितां॥ सिंहस्योपरिशेले
दुःशृंगे महतिकांचने॥ २॥ ते ह म्हातां समादातु मुद्यमंच कुरु यतां॥ आकट्टचा
पासिधरा ज्ञाथात्तत्समिपगा॥ ३॥ ततः कोपंच कारोच्चैरंभिका तातरि युतिं

॥ ७६॥

॥ कोपेत चास्यावदनं मसि वर्णमभूतदा॥ ४॥ भुक्कटिकुटिलात्तस्याललाटफलका
दुतं॥ कालिकरालवदता विनिक्क्रान्तमिषाशिति॥ ५॥ विचित्रखट्वाङ्गधरातरमा
लाविभूषणा॥ द्विपिचर्मपरिधातां शुष्कसां सान्निभैरवां॥ ६॥ अतिविस्तारवदता

च॥

॥८०॥

जिह्वाललनभिषाण॥ निमग्नारक्तप्रयत्ना नादापूरितदिशुखा॥ ७॥ सावेनाभिप
निताद्यातयन्निमाहामुरात्॥ सैत्यतत्रमुरारिणा ममक्षयततद्वलं॥ ८॥ पाद्विग्रहां कू
शाणाहि यो धंणममं चित्तं॥ समादायैकहस्तेन मुखेचिक्षेपवारणात्॥ ९॥ तथैवयोध

घं

॥८१॥

॥८०॥

तुरगैरथं सारथिना सह॥ निक्षिपवक्त्रे दशतैश्चर्वयंत्यतिभैरवं॥ १०॥ एकजग्राह
केशेषु ग्रीवायां मथ चापरं॥ पादेनाक्रम्य चैवात्यमुरसात्यमपोथयत्॥ ११॥ तैर्मुक्तनि
चक्षस्त्राणि तथास्त्राणि महासुरैः॥ मुखेन जग्राहरुवा दशतैर्माथितात्यपि॥ १२॥ वलि

॥ चं ॥

॥ ८९ ॥

नात्र दलं सर्वं मसुराणां दुरात्मनां ॥ समर्द्धा भक्षयन्नात्मा तस्याश्नात्ता इयत्तदा ॥ १३ ॥
आशिनानिहता केचित् केचित् त्वद्वांगतादिता ॥ जगुर्विनाशमसुरा दन्ताग्राभिहता
तथा ॥ १४ ॥ क्षणेन तद्वलं सर्वं मसुराणां निपातितं ॥ दृष्ट्वा चण्डो भिदुद्राव तांका

॥ र्छी ॥

॥ ८९ ॥

लीमति भीषणां ॥ १५ ॥ शरवर्षेर्महाभीमै भीमाक्षीत्वा महासुर ॥ छादयामास चक्रे
श्वमुण्डं क्षिप्रेः सहस्रस ॥ १६ ॥ तानि चक्रानेनेकानि विशमागानित श्रुत्वा वभ्र
र्यथा कौर्विवाति सुवक्रुति च तोदर ॥ १७ ॥ ततो जहासाति रुखा भीमभैरवना

चं॥

॥ ८२ ॥

दिति॥ कालिकशालवक्रान्न दुर्दृशदशतो ज्ज्वला॥ १८॥ ॥ ८॥ त्थाय च महासिंहं देवि चं
मधावत॥ गृहित्वा चास्य केशेषु शिरसे तासि ताश्चि नत्॥ १९॥ ॥ छिन्ने शिरसि देवोऽं
श्वक्रे गादं सुभैरवं॥ तेन ता देवमहं ता त्रासितं भूव न त्रयं॥ २०॥ अथ मुण्डो यथा

॥ ए० ॥

॥ ८२ ॥

वत्तो दृष्ट्वा चण्डं त्रिपातितं॥ तमप्यपातय दूमौ सा खट्वाभिहतं कृत्वा॥ २१॥ हतस्य वं
ततः सैते दृष्ट्वा चण्डं त्रिपातितं॥ चण्डं च सुमहावीर्यं दिशो भेजे भयातुरं॥ २२॥ शि
रश्चण्डस्य कालिच गृहित्वा मुण्डमेव च॥ प्राह प्रचण्डा दृष्ट्वा मिश्रमभ्येत्य चण्डिकां

मु०

॥ चं ॥

॥ ८३ ॥

॥ २३ ॥ देवुवाच ॥ स या त वा त्री प ह तौ च ण्ड मु ण्डौ म हा ष मु ॥ यु द्ध य ज्ञ म यं शुं भं
त्रि शुं भं च ह नि ष्य ति ॥ २४ ॥ अ धि रु वा च ॥ ता वा त्री तौ त तौ दृ ष्ठा च ण्ड मु ण्डौ म हा
मु रौ ॥ उ वा च का लि क ल्या णी ल ली तं च ण्डि का व च ॥ २५ ॥ य स्मा च्च ण्डं च मु ण्डं च

॥ छि ॥

॥ ८३ ॥

गृ ह्नि त्वा त्वं मु षा ग ता ॥ चा मु ण्डे ति त तौ लो केः र वा ता दे वि भ वि ष्य मि ॥ २६ ॥ ॥ इ ति

श्री मा र्क ण्डे य पुरा णे सा व र्णि के म चं त रि दे वि मा हा त्म्ये च ण्डे मु ण्ड व धः ॥ ७ ॥ ॥

॥ ॐ श्री क्लीं हूं फट् स्वाहा ॥ १०८ ॥ अ धि रु वा च ॥ च ण्डे च नि ह ते दै त्ये मु ण्डे च

॥ चं ॥

॥ ८४ ॥

विनिपातिते ॥ वक्रुलेषु चर्मैः सुक्ष्मैः सुदृश्यानि सुदृश्यानि ॥ १ ॥ ततः कोपपराधीनचेताश्च
भयतापवात् ॥ उद्योगं सर्वमैतानां देत्यानामादिदेशह ॥ २ ॥ अथ सर्ववलेदेत्याः
खड्गमिति रुदायुधा ॥ कंदुतांचतुराशीतीतिर्यान्तुस्ववलेवृता ॥ ३ ॥ कोटिविर्या

॥ इति ॥
॥ ८४ ॥

तिपंचाशदसुराणां कुलातिवै ॥ सतंकुलातिधौघाणां निर्गच्छन्तु समाज्ञया ॥ ४ ॥
कालकाडोर्हतामौर्या कालकेयास्तथासुरा ॥ युद्धाय सज्जातिर्यान्तु आज्ञया त्वः
रितामम ॥ ५ ॥ इत्याज्ञाप्या सुरपतिः शुंभो भैरवश्चासत ॥ तिर्ज्जगाम महासैन्य सहस्रेव

चं ॥

॥ ८५ ॥

कुम्भिवृत्ता ॥ ६ ॥ इत्यातावहवस्तत्रं शदुरासनाहसुस ॥ युगांनमेघाववृषुरस्थिस्वति
तकईमात ॥ ७ ॥ क्रवादावतदतद्योरं शिवाश्वापिचवात्रिरे ॥ तातुत्याताततादत्य
ः प्रयथोमहिमांचल ॥ ८ ॥ आयांनचण्डिकादृष्टातमैत्यमतिभिषणे ॥ ज्यास्वतैः पू

॥ ८६ ॥

॥ ८५ ॥

रयामास धरणिगगणंनरे ॥ ९ ॥ ततः सिंहो महातादं मतिवकृतवान्प ॥ घणाम्ब
नेतान्नादातन्विकाचोपवृहयत् ॥ १० ॥ धनुर्योसिंहघणतां तादापूरितदिमु
खा ॥ तितादेभीषणैकालि जिगेविस्तारितातता ॥ ११ ॥ तन्नितादमुपश्रुत्वा दैत्यः

॥ चं ॥

॥ ८६ ॥

सैत्यश्चतुर्दिशं ॥ देवि सिंहस्तथा कालि सरोर्धे परिवारिता ॥ १२ ॥ एतस्मिन्नन्तरे भूष
विता माय सुरदिवां ॥ भवाया मरसिंहानां मतिविर्या वलान्विता ॥ १३ ॥ वलेशा गु
हविष्मतां तथेन्द्रस्य च शक्तयः ॥ शरिरेभ्यो वित्रिक्रम्य तद्रूपैश्चण्डिका ययुः ॥ १४ ॥

॥ शि ॥

॥ ८६ ॥

यस्य देवस्य यद्रूपं यथा भूषणवाहनं ॥ तद्वदेव हितच्छक्तिरसुरान्नयो धुमाय यौः ॥
॥ १५ ॥ हंसयुक्तं विमाताग्रे माक्षसूत्रकमण्डलुः ॥ आयाता वल्लण शक्तिर्वल्लणिमा
भिधियत्य ॥ १६ ॥ माहेश्वरी वृषारूढा त्रिशूलवरधारिणि ॥ माहाहिवलयाशान्ना चं

चं ॥
८७ ॥

दुरेवाविभूषण ॥ १७ ॥ कौमारिशक्तिहस्ताच मयुरवरवाहता ॥ याधूमभाययोदे
त्तातमिकागुरुपिनि ॥ १८ ॥ तथैव वैष्णवीशक्तिर्गुरुडोपरि मस्थिता ॥ शंखचक्र
गदाशार्गं खड्गहस्ताभ्युपाययो ॥ १९ ॥ यज्ञवाराहमनुलं रूपं याविभ्रतो हरे ॥ शक्ति

॥ शक्ति ॥
॥ ८७ ॥

सायाययोतत्रं वाराहिं विभ्रतितनु ॥ २० ॥ तारसिंहीनसिंहस्य विभ्रतिसदसंबु
॥ प्राप्तातत्र शताक्षपंक्षिपुत्रक्षत्रं सहति ॥ २१ ॥ वज्रहस्तातथैवैन्द्रीगजोरजोप
रिधीता ॥ प्राप्तासहस्रतयता यथाशक्तस्तथैव सा ॥ २२ ॥ ततः परिवृतस्ताभिरि सा

॥ चं ॥

॥ ८८ ॥

नो देवशक्तिभी ॥ हं तत्तामसुरा शिंघुं मम प्रित्या ह चं एङ्कां ॥ २३ ॥ ततो देवि शरि
रं नु विनिष्क्रान्तातिमिषण ॥ चण्डिका शक्तिरसुग्रा शिवा शतं त्रितादिति ॥ २४ ॥
सा च ह धूम्रजटिल मीसा तम पराजिता ॥ दूतत्वं गच्छ भगवं न्माश्र्वं शुभं त्रिशुं भः

॥ छि ॥

॥ ८८ ॥

यो ॥ २५ ॥ ब्रूहि शुभं त्रिशुं भव च दातवा वति गर्विता ॥ यथा त्वा दातवा सन्न युजाय समुपः
स्थिता ॥ २६ ॥ त्रैलोक्यमिन्द्रालभता देवाः संतु ह विभुज ॥ यथं प्रयात पातालं यदि जीवी
तुमिच्छथ ॥ २७ ॥ वलावले पादथ चेद्भवती युद्धकां क्षिण ॥ तदा गच्छ तत्पुत्रं तुमस्मिन्वा

॥ चं ॥

॥ ८२ ॥

पिशितेनव ॥ २८ ॥ यतो गियुक्तो दौत्यतः तथा देव्या शिवः स्वयं ॥ शिवदूती तिलोके मिं
स्ततः सा देव्या तिसागता ॥ २९ ॥ तेषि श्रुत्वा वचो देव्याः सर्वव्यातं महासुरा ॥ क्रमर्षा पूरिता
जगुः र्यत्र कान्ता यणि स्थिता ॥ ३० ॥ ततः प्रथममेवाग्रेः सरशः कृष्टिबुद्धिभिः ॥ ववर्ष रु

॥ ८३ ॥

॥ ८४ ॥

क्षतामर्षाः स्तां देवि ममदारय ॥ ३१ ॥ सा च तं ग्रहिता वाणं शूलं शक्तिपरस्वधात ॥ चिच्छे
दलीलया ध्यातः धनुर्मुक्तेर्महेवुभिः ॥ ३२ ॥ तस्यागतस्तथा कालिः शूलपातविदारिता
त ॥ खडां प्रोथितां श्वारि कुर्वन्ती व्यचरन्तदा ॥ ३३ ॥ कमण्डलुजलाक्षपः हतविर्याः

कोर

॥ चं ॥

॥ ६० ॥

हमो जस ॥ ब्रह्माणी चाकरो हनुः ते तय नम भावति ॥ ३४ ॥ माहेश्वरि त्रीभूलेतः तथैव
क्रेण वैष्णवि ॥ देत्या तजघात कोमारिः तथा शक्ना निपती ॥ ३५ ॥ ऐं ह्रीं कुलिशपातेतः
शतमो देत्या दातवा ॥ पेतुर्विदारिता पृथ्वाः रुधिरैश्च प्रवर्णिता ॥ ३६ ॥ तुण्डप्रहारविधमा

॥ गृही ॥

॥ ६० ॥

दब्धाग्रक्षतवक्षसः वराहमूर्त्या तपतः श्वक्रेतचविदारिता ॥ ३७ ॥ तरेव विदारितां श्वाः
त्यातः भक्षयन्ती महासुरातः ॥ तारसिंही च चाशजोः तादा पूर्णादिगन्धरा ॥ ३८ ॥ चण्डा दह
मेरसुराः शिवदूतिभिर्दुषिता ॥ पेतुः पृथिव्यां पतितानां स्ताश्च खादाथ मातदा ॥ ३९ ॥ ५

॥ चं ॥

॥ २९ ॥

निमातृगणं क्रुद्धः मर्दयन्तं महासुरात् ॥ दग्धाभु पाथेर्विविधैः नेशुर्देवारिभैः त्रिका
॥ ४० ॥ पलयन्त परा नृन्दाः देतात्मातृगणादिनात् ॥ योऽसुमभ्याययोऽक्रुद्धोः रक्तबीजो
महासुर ॥ ४१ ॥ भागिनेयो महावीर्यः स योश्च भानिशुंभयोः क्रोधवत्पाः सुतो राजः महा

॥ छि ॥

॥ २९ ॥

वलपराक्रम ॥ ४२ ॥ रक्तविदुर्धदाभ्रमोः पतत्यस्य शरिरतः ॥ समुत्पतति मेदिन्याः सा त्वमा
एतदासुर ॥ ४३ ॥ युयुधेसगदापाणिः रिद्धशक्त्या महासुर ॥ ततश्च द्वाभ्यवज्रेणः र
क्तबीजमताडयत् ॥ ४४ ॥ कुलिसेनाहतस्याशुः तस्य सुश्रावशोणितं ॥ समुत्तस्थुस्त

॥ चं ॥
॥ २२ ॥

तोयोधाः स इया सत्य एक्रमा ॥ ४५ ॥ यावं न पतिता सत्य शरिद्रक्त विन्दवः तावत्तः पु
रुषा जाताः स विर्यवल विल विक्रमा ॥ ४६ ॥ ते चापि युयुधु सान्नः पुरुषा रक्त संभवाः
॥ समं मातु भिरनुग्रं सस्त्रया ताति भिषणा ॥ ४७ ॥ पुनश्च वज्रपातेन क्षत मम्य शि

॥ छि ॥
॥ २२ ॥

रोयदा ॥ ववाहरक्त पुरुषाः सतो जाताः सहस्रस ॥ ४८ ॥ वैष्णवी समरे चैतः चक्रेणाभी
जगत्तह ॥ गदया ताडयामासः रेणुं तमसुरेश्वरं ॥ ४९ ॥ वैष्णवि चक्र भिन्नस्यः रुधि
रश्रावस्व भवै ॥ सहस्रसोजगच्छाप्तः तस्य मार्गैर्मीहा सुरैः ॥ ५० ॥ शक्या जघात कीमा

चं ॥
६३ ॥

दिः वाराहिचतथासिता ॥ माहेश्वरी त्रिशूलेन रक्तबीजं महासुरं ॥ ५१ ॥ ताडयामास हृद-
यः तच्च चालत भापिस ॥ सचापि गडया दैत्यः सर्वाय बाहत पृथक् ॥ ५२ ॥ मातृकोपस-
माविष्टो रक्तविजो महासुरा ॥ तस्माहतः सवक्रधाः शक्तिशूलादिभिर्भुवी ॥ ५३ ॥ यथा

॥ एडि ॥
६३ ॥

तयो वैरकीर्णः लेना संश्रुतसो सुरा ॥ तैश्चासुरासुक्लं भूतैः रसुरैः सकलं जगत् ॥ ५४ ॥ वा-
प्रमाः सीततो देवाः भयमाजगुरुतमं ॥ ततो व भाषिरे शोभ्यः देवि देवा विमानगा ॥ ५५ ॥ न-
चैदसः संवभूवः भविता व महासुरा ॥ तान्नि वनासुरान् दृष्ट्वा चण्डिका प्राह सत्तरां ॥ ५६ ॥

चं ॥

८४ ॥

॥ उवाच कालीचा मुंण्डा विसरं वदं नं कुरु ॥ मछ म्र पात्र संभूता नृ रक्त विन्दू न ह सु
रात्र ॥ ५७ ॥ रक्त विन्दु त्रयी छत्वं वक्त्रेण तेन वेगिता ॥ भक्षयंति चर रणेः तद्रूपनाम
हासुरात्र ॥ ५८ ॥ यवमेवः क्षयं दैत्य क्षिण रक्तो गमिष्यति ॥ भक्षमात्रा मोया चोपा

॥ एडी ॥

॥ ८४ ॥

तचोत्पत्त्यतिचापरे ॥ ५९ ॥ ~~आदिमवाच ॥~~ ॥ इत्युक्ता तां ततो देवि शूलेनाभिजघा
ततं ॥ मुखेण कालिजगृहेः रक्तबीजस्य मोक्षितं ॥ ६० ॥ ततो सावाजघाताथं गडया
तत्र चंष्टिकां ॥ तच्चास्यावेदनां चक्रे गदापातोल्पकामपि ॥ ६१ ॥ तस्या हतस्य देव

चं॥

९५॥

हनुवकुमुश्रावसोणितं॥ यतस्ततस्तद्वक्त्रेण चासुण्डासंप्रतिष्ठति॥ ६२॥ मुखेसं
मुक्ततायस्याः रक्तपातात्माहसुरा॥ ताश्चखाद्यथचासुण्डाः पयो तस्यचसोणितं
॥ ६३॥ देविशुभेनवज्जुणः वारौरसिभिरिष्टिभिः जघानरक्तविजंनं चासुण्डा

॥ इति॥

॥ ९५॥

पित्तसोणितं॥ ६४॥ सपयातमहिष्टृष्टे सन्नसंधासमाहत॥ तिरक्तश्चमहिपालर
क्तविजोमहासुरा॥ ६५॥ ततस्तैर्हर्वमतुलंः सवापुस्त्रिदशात्प॥ तैस्त्वां मातृगणोजा
नोततर्त्तासृग्मडोद्धत॥ ६६॥ ॥ इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिर्केमचंनरे॥

॥ चं ॥
॥ ६६ ॥

देवि माहात्म्ये रक्तविजवध ॥ ८ ॥ ॥ ॐ कौं कौं कौं रक्तान्धरि स्वाहा ॥ १०८ ॥
॥ राजोवाच ॥ विचित्रमिदमाख्यातं भगवन्भवतामम ॥ देवि श्रितमाः
हात्म्यैः रक्तविजवधाश्रितं ॥ १ ॥ भूयश्चेद्वाप्त्यहं श्रोतुं रक्तविजोतिपातिते ॥

॥ एडि ॥
॥ ६६ ॥

चकार श्रंभो यत्कर्म निश्रंभश्चातिकोपण ॥ २ ॥ ॥ अथ राजोवाच ॥ चकार कोपमस्तु
लं रक्तविजेति पातिते ॥ शुंभश्चासुरो निशुंभश्च हतस्य त्वमुचाहवे ॥ ३ ॥ हं त्वमातेम
हमैतेः विलोक्यामर्षमुदहत् ॥ अभेधावन्निशुंभो धं सुखाया सुरस्यतया ॥ ४ ॥

॥ चं ॥

॥ ६७ ॥

तस्यागतमथाप्ये. पाश्चात्तयाश्च महासुरा ॥ संन्दह्योऽप्युगक्रोर्द्धाहंनुदेविमुपाय
यु ॥ ५ ॥ आजगाम महाविर्यं शुभोपि श्वलेवृत ॥ त्रिहंनुचण्डिकाकोपात्कृत्वा
युद्धंनुमातृभिः ॥ ६ ॥ ततोयुद्धंमतिवासि देव्याशुभंभीशुभयो ॥ शरवर्षमतिवायं

॥ ६८ ॥

॥ ६९ ॥

मेघयोरिव. वर्षतो ॥ ७ ॥ चिच्छेदात्ताश्च राताभ्या. चण्डिकांस्वसरोत्करौ ॥ ताड
यामासचांगेषुः शस्त्रौघैरसुरेश्वरौ ॥ ८ ॥ त्रिशुभात्रिसितंखड्गचर्मचादायसु
प्रभां ॥ अतादयन्मूर्ध्निमिहं देव्यावाहनमुत्तमं ॥ ९ ॥ तादित्यवाहनोदेवि क्षु

॥ चं ॥
॥ ६८ ॥

रथेण मिमुत्तमं ॥ त्रिभुभस्या सुचि चैदं चर्म चाप हचंद्रकं ॥ १० ॥ छिन्ने चर्म
णि खड्गेण शक्तिचिक्ष पसो सुर ॥ तामप्यस्य द्विधा चक्रेः चक्रेणाभिमुखं गताः
॥ ११ ॥ कापा ध्यातो त्रिभुं भो धं शुलजगा हदा तव ॥ आयां नं मुष्टि पातेतः देवि

॥ छि ॥
॥ ६८ ॥

तश्चापे चूर्णयत् ॥ १२ ॥ आविधाथं गदां शोपि चि छेप चं एडि कां प्रति सापि देव्या त्रि
भूलेण भिन्ना भस्म त्वमां गता ॥ १३ ॥ ततः परशु हस्तं त्रि सायां नं दैत्यपुंगवं ॥ आहत्य
देवी वारो धै रपातय त भूतले ॥ १४ ॥ तस्मिन्नि पतिते भूमौ त्रिभुं भे भिम विक्रमे ॥

॥ चं ॥
॥ ६६ ॥

भातर्यति वसं क्रुद्ध प्रयथो हंतुमचिका ॥ १५ ॥ सरतस्थस्तथा त्वचे गृहितपरमां यु
धै ॥ भुज्येरस्ताभिरतुलैर्वापाशोषवभौ नभ ॥ १६ ॥ तमायां त समालोका देवि शंख
मवादयत् ॥ ज्वाशब्दे चापि धनुषंश्च कारति वदु महं ॥ १७ ॥ पूरयामा सककुंभो नी

॥ रुडि ॥
॥ ६६ ॥

जघण स्वतेन च ॥ समस्तदैत्यमैत्यानां तेजो वद्ध विधायिता ॥ १८ ॥ ततः सिंहो महा
तादे स्थाजितेभममहामर्दे ॥ पूरयामा सकगणं गांतथोपदिशो दश ॥ १९ ॥ ततः का
लिसमुत्पंत्य गगणक्ष्यामता डयत् ॥ करभ्यां तं त्रितादेन शक्च ताम्नेति रोहिता ॥ २० ॥

चं ॥

१०० ॥

अहं हसमश्वा शिवदुति चकार ह ॥ तैः सवैरसुरा स्त्रे सु शुभकोपं परं ययो ॥ २१ ॥
दूरात्मातिष्ठतिष्टेति व्याजहाराच्चिकायदा ॥ तदा जयतेभिहीतं देवैराकाशसंस्थि
ते ॥ २२ ॥ शुभेनागत्य याशक्तिमुक्तोज्वालातिभिषणा ॥ आयांति वह्नि कृगभांसा

॥ छि ॥

॥ १०० ॥

निरस्तामहोत्कथा ॥ २३ ॥ सिंहनादे तशुभसे व्याप्रं लोकत्रयान्तर ॥ त्रिघातं त्रिश्व
नोद्योरो जितवानवनिपते ॥ २४ ॥ शुभमुक्ताश्चरान् देवि शुभस्तत्पहिताश्चरा
न ॥ चिद्वेदस्वशरीरुये शतशोधं सहस्रस ॥ २५ ॥ ततः शाचं णिका कुजाः शुलेः

॥ चं ॥

॥ १०१ ॥

नाभिजघानतं ॥ सतदाभिहतो भूमी मूर्धितो त्रिपपातह ॥ १८ ॥ ततोः त्रिशुभ
संप्राप्य चेतनामार्तकार्मुकं ॥ आजघातशरैर्देवी कालिकेशरिनंतथा ॥ १९ ॥
पुनश्च कृत्वा बाहूनामयूतंदनुजेश्वरं ॥ चक्रायुधेन दितिजश्चादयामा

॥ इति ॥

॥ १०१ ॥

सचंडिकां ॥ २० ॥ ततो भगवती क्रुद्धा दुर्गा दुर्गार्जिता शिनी ॥ चिच्छेद तातिचक्र
शिखशरैः सायंकां श्वताम् ॥ २१ ॥ ततो त्रिशुभो वेगेन गदामायायचंडिकां ॥ अभि
धावत वै हंतुः देवसेना समावृता ॥ २० ॥ तस्यापतत यवाशुगदां चिच्छेदचण्डि

चं ॥
१०२ ॥

का ॥ खड्गेण शित धारेण सचक्षुलं समा ददे ॥ ३१ ॥ मूल हस्तं समा यां न निशुं
भममरा दनं ॥ हृदि विद्या धमलेन वेता विधे न चण्डिका ॥ ३२ ॥ भिन्न स्य तस्य
मूलेन हृदि यान्निःसृतो पर ॥ महाबलो महावीर्य तिष्ठेति पुरुषो वदत ॥ ३३ ॥

ली

१०२

तस्य त्रिः कामतो देवी प्रहस्य स्य न वं नत ॥ शिरचि छेद खड्गेण ततो मा वपत
द्रुवि ॥ ३४ ॥ ततः सिंहश्च खाद्येयं द्रुष्ट्वां क्षुण्ण शिरो धरात् ॥ असुरां स्तां स्तथा काली
शिव दूती तथा परात् ॥ ३५ ॥ कौमारि शक्ति निभिन्नां केचिर्नेशुं स्महासुरा ॥ व

न
१०३

स्नाणि मंत्र पूतेन नो यता त्रिराकृता ॥ ३६ ॥ माहेश्वरी त्रिशूलेन भिन्नाः प्रेतु स तथा
परं वाराही तुण्डघातेन केचिदूर्णि कृता भूवि ॥ ३७ ॥ खण्ड खण्ड च चक्रेण वैष्णवादा
नया कृता ॥ नारमिह्या तथा देत्या नखैरुग्रै विदारिता ॥ ३८ ॥ वज्रेण चैन्द्री हस्ताग्रं वि

रुडि
१०३

मुक्तेन तथा परं ॥ अदहामेश्वरं कारैः सिंहं न वितीयातिता ॥ ३९ ॥ केचिद्विनेशु
रसुराः केचिन्नष्टा महाहवात ॥ भक्षिताश्चापरे कालीः शिवदूति मृगाधिपैः ॥ ४० ॥
॥ इति श्रीमार्कण्डेय पुराणे सावर्णि के मंत्रंतरे देवी माहात्म्ये त्रिशुंभवधः ॥ ६ ॥

चं ॥

१०४ ॥

॥ ॐ श्रीं कौं फट् स्वाहा ॥ १०८ ॥ ऋषिरुवाच ॥ त्रिशुं भंति हतं दम्बा धातरं पा-
णसंमितं हतमातं वलं चैव शुं भं क्रुजो वृविद्वच ॥ १ ॥ वलावले पादुष्टे त्वं मादुर्गे
गर्वमावह ॥ अत्मा मां वलमाश्रित्य युजामेयातिमाति ॥ २ ॥ देवुवाच ॥ ॥ ४ ॥

शि

१०४

कैवाहां जगत्पत्र दितिया काममापरा ॥ पश्येतादुष्टमप्येव विशंत्यो मद्विभूतय ॥ ३ ॥
॥ ऋषिरुवाच ॥ ॥ ततः सप्तस्तास्तां देवोः ब्रह्माणि प्रमुखा लयं ॥ तस्या देवास्तनौ जगदुरे
कैवासि तदां चिका ॥ ४ ॥ देवुवाच ॥ ॥ अहं विभूत्वा वज्रमिहिरुपैर्यदास्थिः

चं ॥

१०५ ॥

ता तत्सं हतं मयै कैव तिष्ठाम्या जौ स्थिरो भव ॥ ५ ॥ ऋषिस्त्वाच ॥ ततः प्रवृ
ते युं दं देवा शुं भ स्य चो भयो ॥ यस्य तां सर्व देवा ताः मसुरा तां च दारुणां ॥ ६ ॥
शरवर्षे मितैः शस्त्रै त तथा सै श्वै व दारुणे ॥ तयो युं दं मभू दू यः सर्व लोक भयं

॥ १०५ ॥

१०५

करं ॥ ७ ॥ दिव्याणि स्राणि शतशो मुमुचे यां न्यथा चिकां ॥ वभंजता त्रिदैत्य न्द
तत्प्रतिघात कर्तृभि ॥ ८ ॥ मुक्ताति तेन चास्त्राणि दिव्याणि परमेश्वरि ॥ वभंजलि
लयो वीर्यं हूं कारोच्चारण दिभि ॥ ९ ॥ ततः शरशतै र्देवीः माघादय तसो मुर ॥ सापि

चं ॥

१०६ ॥

तत्कुपितादेवि धनुश्चिह्नद्वेषुभिः ॥ १० ॥ छिन्ने धनुषि देवेन्द्रे स तथाशक्तिमुपाद-
दे चिह्नद्वेषु देवि चक्रेण तामप्यस्य करे स्थितां ॥ ११ ॥ ततः स्वङ्गमुपादायः शतचन्द्रं च
भानुमत् अभ्यधावन्नदादेवि देव्या तामधिपेश्वर ॥ १२ ॥ तस्यापतत यवा सुखङ्गः

॥ छि

१०६

चिह्नद्वेषु चण्डिकां धनुर्मुक्तैः शितैर्वीणैश्चर्मचार्काकरामलं ॥ १३ ॥ अश्वाश्च पातया-
मासः रथं सारथितामह ॥ हताश्वः सतदादेत्यः श्विन्नधन्वा विसारथिः ॥ १४ ॥ जग्रा-
हमुद्गरं घोरमन्त्रिका त्रिधनोद्यत ॥ चिह्नद्वेषु पतत तश्च समुद्गरं शिशितैः शरैः ॥ १५ ॥

च॥

१०७

तथापि सोम्यधावना मुष्टि मुद्यम्यवेगवात्॥ समुष्टिं पातयामास हृदये देव्युग
व॥ १६॥ देव्यास्तं चापि सा देवी तलेनोरम्यता इयत्॥ तलप्रहाराभिहतोऽत्रिपपात
महितले॥ १७॥ स देव्यराज महमा पुनरेव तथोत्थित॥ १८॥ तत्रापि सा त्रिशारा

एति

१०७

युयुधेतेन चंडीका॥ त्रियुद्धं खेतदा देव्यश्चाण्डिका च परम्वरं॥ १९॥ चक्रं तु प्रथमं
युद्धं मुनिविस्मयकारकं॥ ततो त्रियुद्धं मुचिरं कृत्वा तेनाम्बिका सह॥ २०॥ उत्थाय
धामयामास चिक्षेप धरणि तले॥ सक्षिप्तो धरणिं प्राप मुष्टि मुद्यम्यवेगवात्॥ २१॥

चं ॥

१०८

अभ्यधावंतदुष्टात्मा चण्डिका त्रिधनो ह्यया ॥ तमायां जततो देवी सर्वदेत्य जनेश्व
रं ॥ २२ ॥ जगत्पां पातयां मास भित्वा ब्रूले नवक्षसि ॥ सगत्या सुपपातोर्वा देविभू
लागविक्षत ॥ २३ ॥ चालयन्म कलां पृथ्विं सखि दीपां सपवतां ॥ ततः प्रसन्नमखिलं

रुमि

१०८

हतेतस्मिन्दुरात्मनि ॥ २४ ॥ जगत्वास्थ्यमतिवापं त्रिर्भूलं चाभवन्नभं ॥ उत्पातमेद्या
ः सोल्काय प्राणमस्ते शमं ययुः ॥ २५ ॥ सरितो मार्गा वाहित्य तथा सस्तं न पातिते ॥ ततो दे
वगणा सर्वे हर्षत्रिर्भरमात्तसा ॥ २६ ॥ बभूवुर्निहतेतस्मिन्धर्वाललीतं जगुः ॥ अवा

चं

००५

दयस्तथैवासे न न तुश्चाभरोगण ॥ २५ ॥ ववुपुणंस्तथावाता सुप्रभो भूद्विवा कर
जज्वलुश्चाग्रयः साभावात्तदिग्नितित स्वता ॥ २६ ॥ इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे
सावर्णिर्कैमचनरेदेवि माहात्म्येः शुंभदधः ॥ १० ॥ ॐ क्लीं क्लीं फट् स्वाहा ॥

एडी

१०९

॥ नमिहवान्च ॥ देव्याहते तत्र माहासुरेन्द्रेः सेंद्रासुरावह्निपुरोगमतां कात्याः
यस्मि तुष्टुवुरित्तलाभाः द्विकाशिवक्रान्ताविकाशिताशां ॥ १ ॥ देवुवान्च ॥ देवि
प्रयन्तान्निहरेयसिदः प्रसिद मातर्ज्जगतो विलस्य ॥ प्रशिद विश्वेश्वरि पाहि विश्वं

चं ॥
११० ॥

त्वंमिश्रिदेविचराचरस्य ॥ २ ॥ आधारभूताजगत्तत्त्वमेकाः सहिष्वरूपेण यत्
स्थितामि ॥ आपां स्व रूपस्थितया त्वय तदा ण्यो ते कृत्स्नमलं इव विर्यं ॥ ३ ॥ त्वं वैः
ह्यवीराक्रिरणन्नवीर्या विम्वस्य विजं परमासि माया ॥ समाहितं देवि समस्त मे

रुशि
११०

तत्तत्त्वं वै प्रसन्नाभुवी मुक्तिहेतु ॥ ४ ॥ विद्याः समस्तास्तव देवि भेदाः स्त्रियः समस्तासकः
लाजगत्सु ॥ त्वयै कया पूरितमन्वयैतत्काले स्तुतिः स्तव्यपरापरोक्तिः ॥ ५ ॥ सर्वभूतायेदा
देवित्वार्गमुक्तिप्रदायिनी ॥ त्वं ह्युतास्तुतये कावा भवंतु परमोक्तये ॥ ६ ॥ सर्वस्य दुष्टि र

८

१११

पेणज नसे हृदिसंस्थिते ॥ सोर्ग पवर्ग देवि तारायेणि तमोस्तुते ॥ ७ ॥ कलाकाष्टादी
रूपेण परिणामप्रदायेणि ॥ विश्वस्य परतौ शाक्ते तारायेणि तमोस्तुते ॥ ८ ॥ सर्वम
कुलमकुल्य शिवे सर्वार्थसाधिके ॥ सरते त्रेम्विके गौरि तारायेणि तमोस्तुते ॥ ९ ॥

शिउ

१११

सृष्टिस्थितिबितासानी शक्तिभूते सनातनि ॥ एण श्रये गुणसये तारायेणि तमोस्तु
ते ॥ १० ॥ सरणगतदीनार्त्र परित्राण परायणि ॥ सर्वस्वार्त्ति हरे देवी तारायेणि तमो
स्तुते ॥ ११ ॥ दसवक्त्रे दशभूजे त्रिशूलोचनराजिते ॥ महाकालिनि विख्याते ता

चं

११२

रायणि नमोस्तुते ॥ १२ ॥ पद्मालये पद्महस्ते कृष्टे श्वर्यप्रसेविते महालक्ष्मिति
विरच्यते तारायणि नमोस्तुते ॥ १३ ॥ वेङ्गमादिरूपेण चाग्नीतामाक्षरामिके
माहासरस्वतिदेवि तारायणि नमोस्तुते ॥ १४ ॥ मधुकैटभनाशार्थं कल्पा

शिड

११२

नावसरेतदा बुद्धस्तुतिस्तुतेदेवि तारायणि नमोस्तुते ॥ १५ ॥ सर्वदेवमयदेवि अष्ट
दशभुजेपरे मैत्रहन्त्रीति विख्याते तारायणि नमोस्तुते ॥ १६ ॥ महिरवासुरनाशार्थं
सिंहस्कन्धोपरिस्थिते वीरशक्तिरिति विख्याते तारायणि नमोस्तुते ॥ १७ ॥ हंकारविष्णो

चं
१९१

नैव हतपुत्राक्षमैत्रिके हिमाचलस्य शृंगे स्मिन् नारायेण तमोस्तुते १८ हंसयु
क्तविमानस्ये बुलाणि रूपधारिणि कोसंभ स्मरि के देवि नारायेण तमोस्तुते
१९ त्रिशूलचन्द्राहिधरे महाबुधभवाहिति महेश्वरि स्वरूपे न नाराये

लि
१९१

णितमोस्तुते २० मयूरकुक्कुटवृते महाशक्तिधरे नद्ये कोमारिरूपमस्थाने नाराये
णितमोस्तुते २१ मीरवचक्रगदाशार्ङ्ग गृहितपरमायुधे प्रसिद्धवैष्णवीरूपे नाराये नि
तमोस्तुते २२ गृहितेऽप्यमहाचक्रे दण्डोद्गतवसुंधरे वराहरूपिनिशिचे नाराये

चं

१९४

शिवमोस्तुते २३ नृसिंहरूपेणोपेष्टा हंतुं देव्यान्कृतोद्यमे नैलोक्यब्राह्मणसहिते
नारायणितमोस्तुते २४ किरितितिमहाबुद्धे महामृतयमोज्ज्वले वृत्रप्राणाह
रेचैन्द्रिनारायणितमोस्तुते २५ शिवदूतीस्वरूपेण हंतुं देव्यमहाबले घोर

शिव

१९४

मूय २

रूपे महारावे नारायणितमोस्तुते २६ दध्नां करालवदने सिरोमालाविभुमणो चा
मुंदामुण्डं प्रथते नारायणितमोस्तुते २७ रक्तविज्रविनाशार्थं वीक्षीर्णवदने बुद्धे
चैशकाशक्तिरमुणे नारायणितमोस्तुते २८ शान्तमैत्र्यवृत्ते गौरीदक्षिणे कालीके

च

१५५

परे श्रीभुंभदर्पदमने नारायणि नमोस्तुते २९ वस्त्रादिमूर्तिसंकासे मायुधाहंभु
जेपरे दैत्यराजांनकेदेवि नारायणि नमोस्तुते ३० लक्ष्मिलज्जे महाविद्य श्रद्धे
पुष्टिस्वधेधुवे महारात्रि महाविद्ये नारायणि नमोस्तुते ३१ कालरात्रिस्वरु

लि

१५५

पेणत्रैलोकेमथगोद्यमे महाकालिमहाघाये नारायणि नमोस्तुते ३२ महाल
क्ष्मिमिवेशांने सर्वसिद्धिविराजिते महारात्रि महाकर्ज नारायणि नमोस्तुते ३३
मेधेसरस्वतिवरे भूतिवाधुवितामसि नित्येतेत्वं प्रसिद्धे नारायणि नमोस्तुते ३४

च

१८

उमदुर्गेभयभडे रुडेगैडेकपदिनि कालरात्रिभुतेगौरि तारायणि नमोस्तुते
२५ श्रीमायाकालिकाचेतिचंडिकाये नमोस्तुते नवार्णवेतिविरच्यते
तारायणि नमोस्तुते २६ दुर्गेतिवेदवाक्यसंघटीजे संपुष्टिकृते दादमारो

शि

१८

निविरच्यते तारायणि नमोस्तुते २७ सायुधैवकुभिर्देवि दोर्द्धैरपराजिते शक्ती
दुर्गेतिविरच्यते तारायणि नमोस्तुते २८ सर्वभूतशरिरेषु वहिरन्नयवस्थिते स
र्वव्यापितिसर्वज्ञ तारायणि नमोस्तुते २९ सर्वेन्द्रियगुणाभासे सर्वेन्द्रियेविव

३

११

ज्जिते सर्वेन्द्रोयार्थमस्याने नारायणितमोस्तुते ४० सर्वतः पाणिपादान्ने सर्व
तोक्षिशिरोमुखि सर्वतः श्रवणघ्राणे नारायणितमोस्तुते ४१ सर्वस्वरू
पे सर्वशोऽशर्वसक्ति समन्विते भयभयस्त्राहणे देवि दुर्गे देवि तमोस्तुते ४२

लि

१७

सर्वदेवाधिदेवस्य सर्वस्यामितते जमः सर्वपाणहराधक्ष नारायणितमोस्तुते
४३ सर्वभूतशरिराणां विद्वस्वकार्त्तिहरिणि सर्वावस्थागतो देवि नारायणित
मोस्तुते ४४ शक्ताकलीतमबोद्ध सर्वविद्याविनासिनि सर्वविद्याधिपे दे

र

चै

११८

विनायक्यागितमोस्तुते ४५ सर्वसामेवभूतानि भुक्तिभुक्तिप्रदायीति सर्वदुःख
हरेदेवि नाशयानिमोस्तुते ४६ सर्वभूतप्रसमाणि सर्वोषद्रवनामिति सर्व
कामपदे देवि नाशयानिमोस्तुते ४७ एतन्नेवदत्तंमौम्यं लोचनत्रयभू

गिउ

११८

धितं पानुनसर्वभित्तीभ्य कात्यायानिमोस्तुते ४८ ज्वालाकालमपुगुं म
सवापुरसूदतं त्रिशूलपातुताभीने भद्रकालिनमोस्तुते ४९ हिमालिदेवजा
सि स्वनेतापूर्ययाजगत् सधरापातुतोदेवि पापभोतमुनातिच ५० अमुंरा

ते

चै

११५

शृंगवसापंक चर्चितले करो ज्वले शृंगायवडो भवतु चण्डि के लो गता वयं
५१ रोगात्रमेधात्रपहंसितुष्टा रुष्टादिकामात्रकलात्रभिष्टात्र त्वामात्रि
तातात्रविपन्नगणां त्वामाश्रीता ह्यश्रयताप्रयान्ति ५२ एतत्कृतयत्कव

शि
११६

नत्ययाश्च धर्मादिका देवि महासुराणां रूपैरूपैर्कैवकुधात्ममूर्ति कत्वमि
केतस्य करोति काया ५३ विशासुशास्त्रधुविवेकदीपे व्याडेषुवाक्यवुचकात्
दयां समत्वगर्तेति महाध्वकारे विभ्रामयत्यतदताम्बविभ्रं ५४ रक्षांसियत्रो

चं

१२०

प्रविद्याश्च त्राण यच्चारयो दस्यु वलानियत्र दावात्रलो यत्र तथाधिमध्यत
त्रस्थिता त्वं परिपासि विश्वं ५५ विश्वे स्वरित्वं परि पासि विश्वं विश्वान्तिः
काधारवसीति विश्वं विश्वशेवंदा भवति भवन्ती विश्वाश्च याय त्वाये भक्ति

शिउ
१२०

नम्रा ५६ देवि प्रसिद परिपालयेतो भिभिते त्रित्यायेथासुरवधादधुनैवमद्य
पापानि सर्वजगतां प्रसमं नयायुः उत्पन्नपा कजनितांश्च महापसर्गात् ५७ प्रणता
ता प्रसिद त्वं देवि विश्वानि हरिणि त्रैलोक्य वासिनामिद्ये लोकां वरदा भव ५८

चं

९२१

श्रीदेवुवान् वरदाहं सुरगणा वरयन्मनसकथः तदुक्तं प्रयच्छामि
जाता सुप्रकारं ५९ देवाहुः सर्वबाधाप्रममनं त्रैलोक्ये स्याद्विलेश्व
रि स्वमेतत्तया कार्यं मम देवि विनाशनं ६० श्रीदेवुवान् वैवस्व

लि
९२१

तेन रे प्राप्ते अष्टाविंशतिमेयुगे कंभोति शुभश्चैवात्मा बुध्यते ते महासुरो ६१ तं नन्दगोप
पुहताता यसोदागर्भसंभवा तन्नमो नाशयिष्यामि विधांचलनिवासिनि ६२ पुरं पती
रोद्रेण रूपेण पृथिवीतले कवतीर्य हनिष्यामि वैपचिन्नाश्च दानवा ६३ चण्डहोसे

न ३

चं

१२२

सुरद्वन्द्वे वज्रदं नैश्वचर्वके भक्षयन्त्याश्रता नुगान्वेषन्ति तान्महासुरान् ६४
रक्तादन्ता भविष्यन्ति दाडिमिकुसुमोपमाः ततो मां देवता स्वर्गो मर्त्यलोके च मा
नवा ६५ सुवन्नो व्याहरिष्यन्ति सततं रक्तदन्तिका भूयश्च सतवाधिका

शिख

१२२

मत्तावृद्ध्या मग्नमसि ६६ मुनिभिः समुताभूमौ संभविष्याम्यथो निजा जतः अनेन
नेत्राणां निरिक्षिष्यामियत्मुनिन ६७ किर्त्तयिष्यन्ति मनुजा शताभिर्मिति मां
जत ततो ह मखिलैः लोकमात्मदेहसमुद्भवैः ६८ भरिष्यामि सुरासां के रावृष्टे

च

१२३

आणधारकै शार्कभरतिविरवातिं तदायास्यामहभुवे ६९ तत्रैवचवधिष्या
मिदुर्गामारवी महासुरं दुर्गादेविति विरवातं तन्मे नाम भवीष्यति ७० पुनश्चा
हं यदाभीमं रूपं कृत्वा हिमान्चले रक्षासि भक्षयिष्यामि मुनिनां ग्राणकारणात्

शिड

१२३

७१ तदा मीमुनये सर्वे स्तेष्वप्यनमसुर्नये भिमादेविति विरवाती तन्मे नाम भवी
ष्यति ७२ येदास्त्राण्यस्त्रैलोक्ये महाबाधाकरिष्यति तदा हं भ्रामरं रूपं
कृत्वा सर्वेषु येषु दं ७३ त्रैलोक्यमहिताथीय वधिष्यामी महासुरं भ्रा

ॐ
१२४

मरिति च मां लोका मदास्ता भवति सर्वत ७४ इत्येदायदा वाधा दानवा योथा
भविष्यति तदा तदा वतिर्या हं करिष्याम्यारि सक्षय ७५ इति श्री मार्कण्डे
पुराण मावर्णिके मन्त्रत्रिरि देवि मात्मना रायणा मुनि १११ ॐ ह्रीं श्रीं फि

ॐ
१२४

श्रीदेवुवाच ॥ ये भित्तवैश्वसंतिन्यं लोभं नये समाहितः ॥ तस्या हं सकलां वाधां वा
मयि व्याप्य संशय ॥ १ ॥ मधुकैटभताशं च महिषा सुरघातनं कीर्त्तयिष्यन्ति यं
तद् दृष्टुं सुमतिशुभयो ॥ २ ॥ अष्टमी च चतुर्दश्यां तव श्रीचैकचेतसः श्री

च

१२५

व्यतिचैव ये भक्त्या सममाहात्म्यमुत्तमः ३ तेषां दुःकृतं किंचित् दुः
कृतात्थानचापद भविष्यति न दारिद्र्यं न चैवेष्टं विद्योत्तमं ४ शत्रुता
न भयं न स्य दस्युता वा न राजत न शस्त्र न लता यो यत्कदाचित् संभट

तिष्ठ

१२५

त

विद्यति ५ तस्मात्समेतन्माहात्म्यं षष्ठ्यं समाहितैः श्रोतव्यं न स्या
भक्त्या परं स्वस्य यत्नं महत् उपसर्गा न शेषां तु महाभारिसमुद्भवा
तत्स्थानि विधमुत्पातं महात्म्यं शमयेत्तम ७ येनैतत्प्रवृत्तैः स

चं

१२६

मङ्गलस्य मायतने मम सदा ततदि मोक्षमि शान्तिध्वं तत्र मयस्थितं
८ वलिप्रदाणे पूजायां मन्त्रिकार्यं महोत्सवे सर्वममेतच्चरि
तं मुच्यते श्राव्यमेव च ९ जानता जानता वापि वलिपूजा तथा

शि
१२६

कृता प्रतिदिव्या महीश्रीत्या वह्नि होमं तथा कृतं १० शरत्काले म
हा पूजा क्रियेते याचवर्षिकी तस्यां ममेतन्माहात्म्यं श्रुत्वा भक्ति स
मचीत ११ सर्ववाधा विनिर्मुक्तो धनधाने समन्वित मनुखो मनु

नै

१३

सादेन भविष्यति तसंशय ॥ १२ ॥ श्रुत्वा मे ते तन्माहात्म्यं तथा चोत्पत्त
य सुभा ॥ पराक्रमं च युद्धेषु जायते त्रिभंयं युमात् ॥ १३ ॥ रिपवः सं
क्षयं यात्री कल्याणं चोपपद्यते ॥ तन्देते च कुलीपुंसं माहात्म्यं मम

शिड

१३

शृण्वतां ॥ १४ ॥ शान्तिं कर्मणि सर्वत्र तथा दुःस्वप्नं दर्शने ॥ ग्रहपिडासु
चोग्रासु माहात्म्यं मम शृणु यात्मनः ॥ १५ ॥ उपसर्गा समं यात्रिग्रहपि
डाश्वडाहणा ॥ दुःस्वप्नं च नृभिर्दृष्टं सुःस्वप्नमुपजायते ॥ १६ ॥

च
१२८

बालग्रहाविभ्रतां बालातीशान्तिकारकं संघातभेदे च नृणां मे
त्रीकरणमुत्तमं ७ दुर्दृष्टातामशेषां बलहानिकरं परं रक्षाभ
नपिशाचाती यठती देवताशरी १८ सर्वममैतन्माहात्म्यं भगवन्मते

गिड
१२८

धिकारकं पशुपुण्याद्यधूपेश्वरगन्धदीपैस्तथोत्तमं १९ विषा
णां भोजने होमैः प्राक्षणीयैरहर्निशं कर्तव्यं विविधैर्भोगैः प्र
दातैर्वत्सरेण या २० यीतिर्माक्रियते सास्त्रिन्यकृतमुच्यते

च

१२५

ने श्रुतं हरति पापानि तथा रोगं प्रयच्छति २१ रक्षा करोति भूतेभ्यो
जन्मनां कीर्तनं मम युद्धे सुचरितं जन्मे दुष्टदैत्यतिवहणं २२ त
स्मिन्नु ते वैरि कृतं भयं पुंसां त जायते युष्माभिस्तु तया याश्च सा

शि

१२५

श्वव्रतमर्षिकता २३ वृत्तानां च कृताम्वास्तु प्रयच्छन्ति सुभां मतिं अर
ण्येषां तरे वापि दावाग्निपरिवारित २४ दृष्ट्वा भिर्वाहृत शूरे गृहिणो
वापि सन्नुभि सिंहवाद्यानुयात्वा वने वा वन हस्तिभी २५ रा

चै

१२०

ज्ञाक्रुडेतवाज्ञप्रोवधोबंधमनोपिवा आधूर्तिनोवावातेनस्थित
पोतेमाहाणवे २८ पतन्मुवापिशस्त्रेषुसंग्रामेभृसदारुणे सर्व
बाधामुघोशमुवेदनाभ्यर्द्धितोपिवा ३० स्मरणममेतच्चरितंन

णिड

१२०

हेमूच्येत्यसंकटात् ममप्रभावात्मिंहाद्या दस्यवोवैरिणस्तथा २९
महामर्षेणदष्टोवासर्पणांद्रक्षितोपिवा दूरादेवपलायनेस्मरत
श्चरितंमम २९ त्रपिरुवाच इत्युक्तासाभगवतिचणिड

चं

१२९

काचण्डविक्रमा पश्यतामेव देवानां तत्रैवान्नरधियते २० तेपिदेवा
त्रिगतं कात्वाधिकारात्तथापुरा यज्ञभागा भुज सर्वे च कुर्विन्निहता
रय २१ देत्याश्च देव्यानिहते भुंभे देवरिपोयुधि जगदिध्वंमिनी

शि

१२९

तस्मिन्महोष्टे तुल्यधिक्रमे २२ त्रिभुंभेचमहाविर्ये शेषापातालमा
ययु सर्वभगवति देवी सा त्रित्यापि पुनपुन २३ संभूय कुरुते भूय
जगत परिपालनं तथैतन्मोक्षेते विश्वं सर्वविश्वं प्रमुयेते २४

चं

१२२

सायाचितान्चविज्ञानं तुष्टाक्रादिप्रयच्छति बापंतयैतत्सकलं ब्रह्मा
एतं मतुजेश्वरं ३५ महाकाल्यामहाकाले माहामादिस्व। रूपया
सैव काले माहामादि सैव सृष्टिर्भवत्पजा ३६ स्थितिकरोति तूता

लिङ्ग

१२२

तां सैव काले सतातनी भवकाले तृणां सैव लक्ष्मि वृद्धिप्रदागृहे ३७
सैव भावे तथा लक्ष्मि विना सा यो पजायते सैव दादिद्विर्नाश्री सैव
शर्वान्ति हरिणि ३८ स्तुता संपूजिता पुष्पोर्ध्वपगन्धादिनिस्तथा

ददाति विज्ञपुत्राश्च मतिं वंशं तथा शुभां ॥ ३५ ॥ ॥ इति श्रीमा
~~र्कपुराणे सावित्रीके मन्त्रे देवि माहात्म्ये देविकायं ॥ १२ ॥~~
~~ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ १०८ ॥ नमो भगवते ॥ एतन्नैकथितं~~

भूपदेवीमाहात्म्यमुत्तमम् ॥ सर्वप्रभावासादेवीयथेदंवाचतजगत ॥
१ ॥ पित्रात्तथैवाक्रियते नृणादिह्युमायना ॥ यथात्वमेवैदं पञ्चतथै
वान्येदिवेकिनः ॥ २ ॥ मोह्यन्ते मोहिताश्चैरमोहमप्यान्तिचापरे ॥ तामु
पेहिमहाएजशरणापरमेश्वरिभू ॥ ३ ॥ आराधितास्तैरनुरागाभोगस्वर्गापव

१३४ ॥ गिता ॥ ~~प्रकर्षे~~ इति ॥ इति तस्य वचनं त्वत्पुत्रः स नराधिपः ॥ ४ ॥ य
१३४ ॥ एतत्तु मन्त्रं गतं मूर्ध्वैशं सितं पुत ॥ निर्विरागोऽतिममत्वेन राज्यापह
रणेन च ॥ ५ ॥ गगाम सद्यस्तपसे सच वैश्ये महत्तु ॥ सन्दर्शनाय मन्त्र
मानदियुलिन संस्थिता ॥ ६ ॥ सच वैश्यस्तपसे देवोऽसुतं परं गयत् ॥ ७ ॥

तौ तस्मो न्युल्लोने देव्या कृत्वा मूर्तिं महिमायाम् ॥ ७ ॥ अहर्गां च क्रतुस्तस्यापु
व्यधृषा गीतपरी ॥ निराहारी यत्ता होरीत अनर्को समाहेतौ ॥ ८ ॥ ददतु स्तौ
वलिचेन निजगात्रा सृगुप्तिनाम् ॥ स्वसमाराधयतो स्त्रिभिर्वैर्यता तन
ना ॥ ९ ॥ परितुष्टा जगद्धात्री प्रत्यसंप्राह चण्डिका ॥ देवतु ॥ या प्रार्थ

नित्ययाभूपत्ययाचकुलनन्दन॥१०॥मत्तसाप्राप्यतांसर्वपांस्तुशददामि
तत्॥ततोवदुनृपोराज्यमाविभ्रत्यन्यजन्मने॥११॥अनेवचमिजंराज्यंरु
शचुवलंवलत॥साऽपिरेवयस्ततोशानंयदेतिविशरामानस॥१२॥मे
त्यहमितिप्रज्ञःसुविच्युदिकारकम्॥देवुमाय॥स्वत्यैरहोमिर्नृपतेत्

राज्यप्राप्यतेभवान्॥१३॥हत्वारिपुनरखलितंत्वतत्रभाविष्यति॥मृत
पञ्चभूयःसम्प्राप्यजनमेदेवादिवत्त॥१४॥सावर्णिकोमनुर्नामभवान्भू
विभाविष्यति॥वैश्यवर्ग्यत्ययायश्चवोऽस्ततोऽभिधाद्भित्तम॥१५॥त
प्रयच्छामि सांसेधैतवज्ञानंभाविष्यति॥~~सावर्णिकोमनुर्नामभवान्भू~~इतिदत्त

तयोर्विद्ययाभिवाचितं वरम् ॥ १४ ॥ च भूवर्जार्हिसासये भक्त्याताभ्याम
मिष्यता ॥ हृदये ध्यातुं न भ्यासु रसत्रियः ॥ १५ ॥ सूत्राजन्म
मासा नृप्यादृशेन विनामनु ॥ १६ ॥ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ श्री
रामाय नमः ॥ ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥ ॥ श्री

शिव

॥ १७ ॥

षड् चक्रादेष्टुचा पं परीक्षा संलंभा सुदी सीरं ॥ शंभ
 रं दधाती करे स्त्रीनयनं सवीगु सुभा नृतं ॥ या हंतु मधुके
 तम जलज भुत लाव यु प्रे ह रे ॥ नीलाश्म शुती लाजपे वा
 य कर्ज से वे म हा का ली काः ॥

आशा अरुण
 ASHA ARUNES

ॐ आस्पशी लपती काया प्रथम चरीत्र स्व प्रह्ला सुत्री गाथा
 जी ह राड नन्दता स ती रत्न दती का वीज यशु वेद स्व रूप शी
 माहा काली सु पतेर्थ प्रठ म चरीत्र जपे वीन योग ॥ ॥
 ॐ ह्ये ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

ॐ ह्रीं स्तुत कृपराधुगदे सुकुली संपन्न धनुकु राडीका ॥ दंड शची म
सी च चर्म जल जंघरा मयुराभाजनी ॥ शुल पास मदर्शन च दधती
हस्तौ पुवा लप्रभा ॥ सेवे मेरी भल दिनी मोह महालक्ष्मी सुरोजो भ
वाम ॥ ॐ अस्वशी सप्ततीका या मधे मचरी त्रस्य विष्णु = नृसि

रूपे कद्वरु शी महालक्ष्मी देवता माया विज वायु तत्त्व यजु
वेद स्य रूप धन प्राप्ता यशी महालक्ष्मी प्रीति र्थ मधे मचरी
त्राज पेवी नी योगा ॥ ॐ ह्रीं नृसि मवाच ॥ ॥ ॥ ॥

ॐ ३३)
घण्टा शुक्लं हलामी सैषं मुनिं लं चक्र धनुः साधक ॥ हलाकर जैद
धती घना ताविला स च्छोता सु तुल्ये पुष्पाम् ॥ गौरि देह समुद्रवा
त्री जगता माधार भुता महा ॥ पूर्वा मंत्र सरस्वती मनुष्य जेशु भादि
देवता दीनी ॥ ॐ आ स्वशील प्रसती का या ईतर चरित्र मद्रु चर

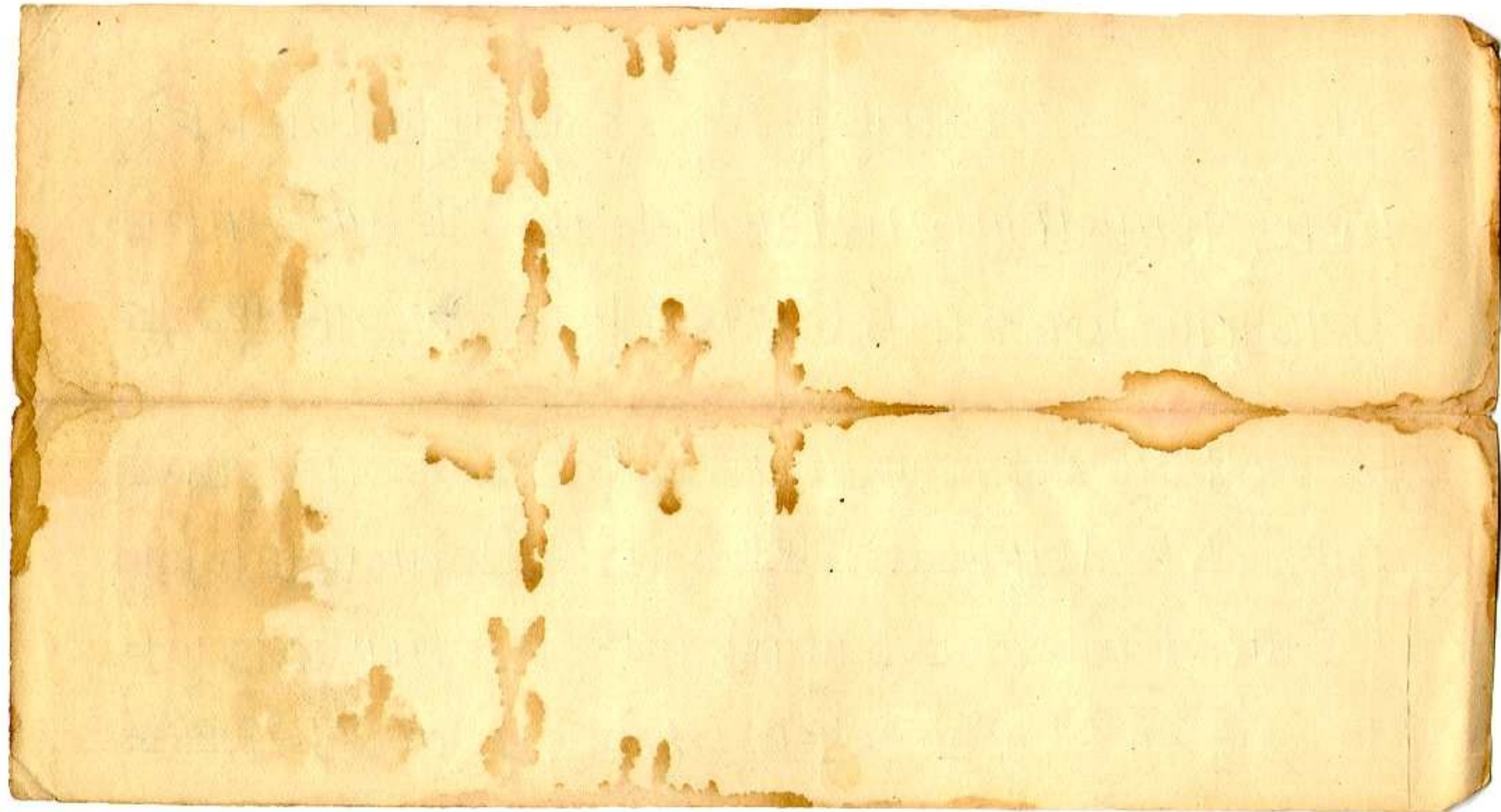
श्री स्त्री स्त्री दुष्ट एड श्री महा सरस्वती देवता कामोवीज
सुयंतल सामने दृश्य रूप श्री महा सरस्वती सुप्रतीतेर्च ईतर च
ऐत्र जपे वीनी योग ॥ ॐ श्रीं ऐश्वरी देवाय ॥ ॥ ॥

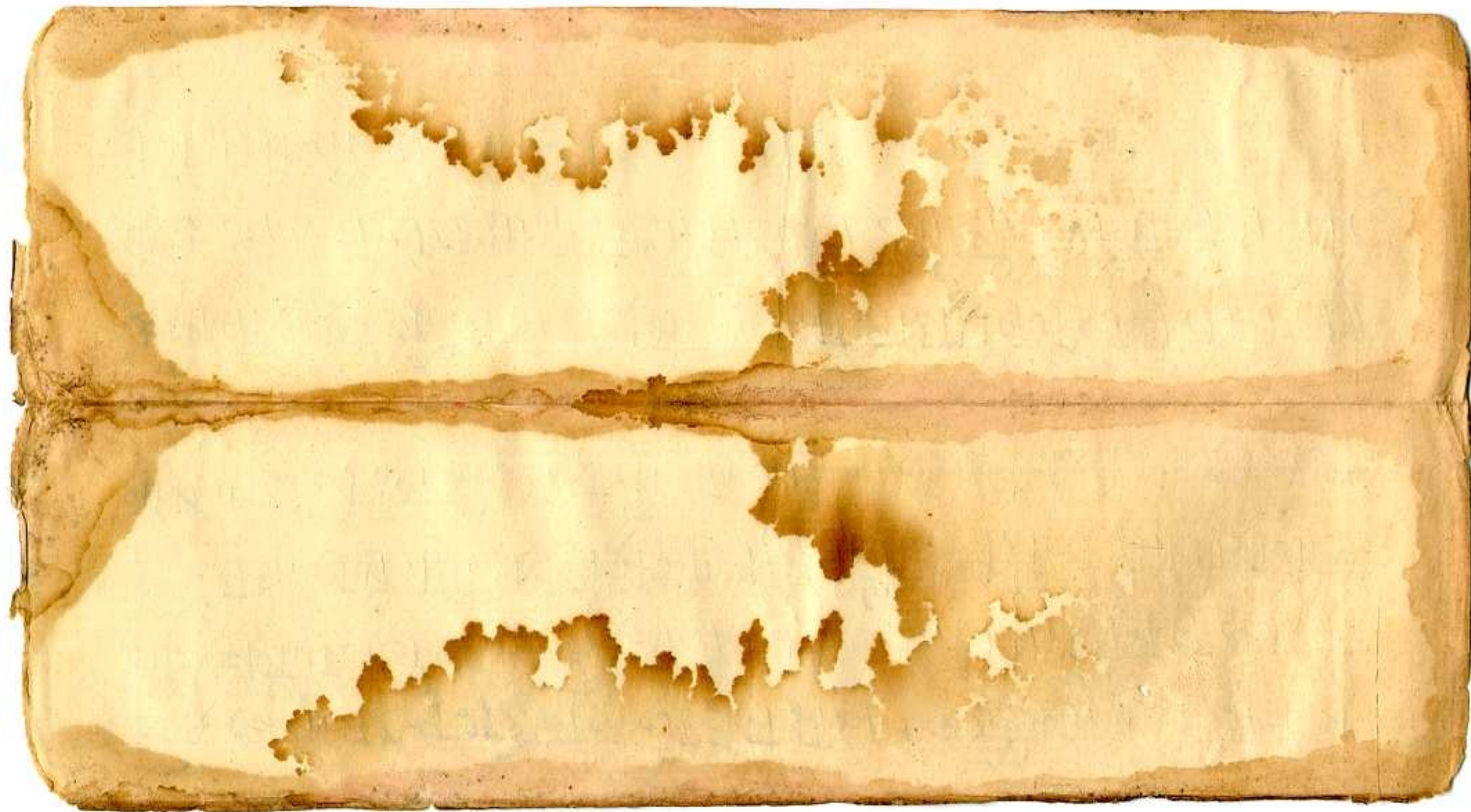
आशा सरकाथि

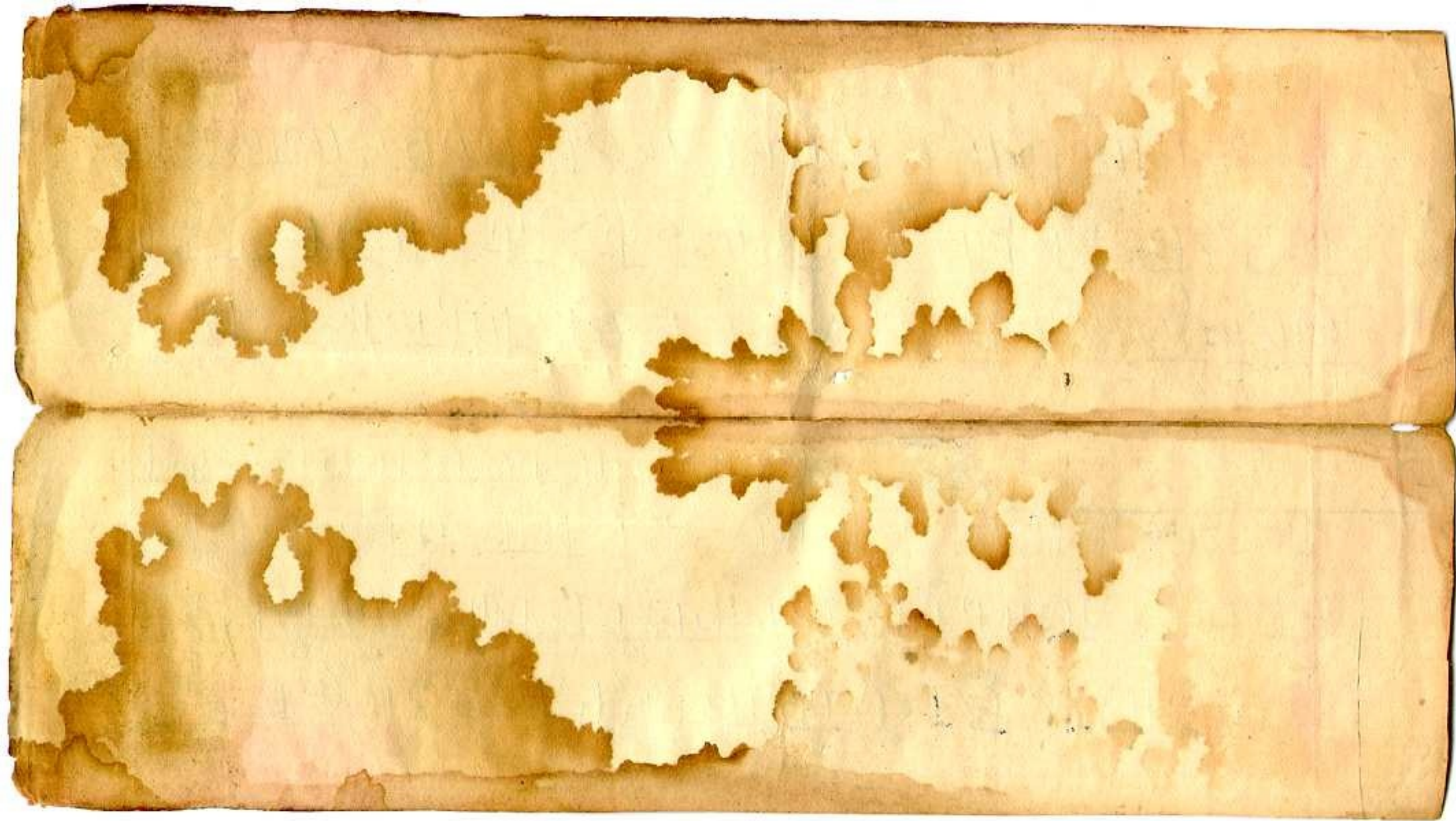
929

ASHA ARCHIVES

150

॥ ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुं-जयौ वैद्येः ॥ ॥

$$1 \quad 25 + 2 = 27$$

$$2 \quad 20 + \cdot = 20$$

$$3 \quad 89 + \cdot = 89$$

$$4 \quad 82 + \cdot = 82$$

$$\hline 234$$

$$5$$

$$6$$

$$7$$

$$8$$

$$9$$

$$10$$

$$11 \quad 989 + 3 = 992$$

$$12 \quad 20 + \cdot = 20$$

$$13 \quad 25 + \cdot = 25$$

$$14 \quad 22 + \cdot = 22$$

$$\hline 234$$

$$234$$

$$15 \quad 989 + 3 = 992$$

$$16 \quad 20 + \cdot = 20$$

$$17 \quad 25 + \cdot = 25$$

$$18 \quad 22 + \cdot = 22$$

$$\hline 234$$

$$234$$

$$19 \quad 234$$

$$20 \quad 234$$

$$21 \quad 234$$

$$22 \quad 234$$

$$23 \quad 234$$

$$24 \quad 234$$

ASHA ARCHIVES

929

SHIRAZ

ASHA ARCHIVES